

Guida introductiva official a

Linux Mint 18.1 “Serena”

Edition: Cinnamon

Localisation pro interlingua per Carmelo Serraino ab lo original in svedese ex:

**Zwopper
e
Jan-Olof**

Tabella del contenidos

<u>INTRODUCTION A LINUX MINT.....</u>	<u>3</u>	Si tu ha un SSD.....	22
Chronologia.....	3	Drivers.....	22
Proposito.....	3	Stoppar le effectos sonor.....	22
Numeros de version e nomines del codice.	4	Stoppar le visualisation del fenestras	
Editiones.....	5	preliminar.....	23
Si tu necessita adjuta.....	5	Capacitate residue del batteria indicate in	
		percentual.....	23
		Altero.....	23
<u>INSTALLATION DE LINUX MINT.....</u>	<u>6</u>	Mantener le actualisation de Mint!.....	24
Actualisation ab le version 18.....	6	Installar programmas adjunctive.....	26
Discargar le imagine ISO.....	7	Audacity.....	26
Ligamines directe al versiones plus		Dropbox.....	28
recente.....	7	Spotify.....	29
Discargar via Torrent.....	8	E-legitimation.....	29
Installar un cliente de Torrent.....	8	BankID mobile.....	29
Discargar le file Torrent.....	8	<u>INTRODUCTION AL SCRIPTORIO.....</u>	<u>30</u>
Leger le notas de publication.....	8	Cinnamon.....	30
Verificar le firma SHA256	9	Cognoscer le menu.....	30
Crea le medio de installation: DVD o USB		Icones standard.....	32
.....	10	Le menu “Applcaciones”.....	34
Registrar le imagine ISO in un DVD...10		Le boxa “Cercar”.....	36
Scriber le imagine ISO su un memoria		Defini tu favorite applicationes.....	36
USB.....	10	Defini tu proprie vias breve.....	36
Partita per le medio de installation.....	12	Cambia le aspecto del menu.....	36
Installar Linux Mint sur tu disco dur.....	14	Lancear applicationes automaticamente	
<u>POST LE INSTALLATION.....</u>	<u>21</u>	al comenciamento.....	36
Firewall.....	21	Le gestion del pachettos in Linux Mint. .37	
Si tu ha Linux Mint e Windows in le		Plus de detalios.....	37
mesme computator.....	21	Conclusion.....	39
		ANNEXE 1.....	39

Introduction a Linux Mint

Linux Mint es un systema operative de computator designate pro functionar sur le plus hodie systemas, includente PCs typo x86 e x64. Sur le mesme computator on pote usar Microsoft Windows o Linux Mint, o ambe los duo.

Linux Mint functiona ben singulemente, sin necessitate de ulle altere systema operative, ma illo functiona anque insimul con altere systema operative. Si tu per exemplo installa Linux Mint sur un computator que usa Microsoft Windows (XP, Vista, 7, 8, 8.1, 10 o qualcunque altere version), como Linux Mint individua le installation de Windows, automaticamente crea un menu de partita, assi que tu pote optar inter Linux Mint e Windows. Si tu ha ulle altere systema operative, per exemplo Apple Mac OS, BSD, o qualcunque altere variante de Linux, isto essera anque includite in le menu de partita. Ab Linux Mint tu pois potera haber plen accesso in le documentos que tu ha salvate in le altere systemas.

Linux Mint es, in altere parolas, un grande systema operative e un bon election pro ambe individuos e companias.

Chronologia

Linux Mint es un systema operative moderne. Su disveloppamento initiava in le anno 2006, sed illo es construite sur stratos de software multo matur e probate, includente le kernel de Linux e le applicationes del projecto GNU. Illo es anque construite sur le popular distribution Ubuntu – a su vice basate sur Debian – e usa iste systema como base.

Linux Mint es focalisate sur le necessitate de facilitar le labor quotidian del usator ordinari. Infra le superficie il ha un stabile base in Linux, con su enorme gamma de programmas e un collection ben integrate de servicios.

Linux Mint va rapidamente devenir un popular distribution usate per plure personas in tote le mundo.

Proposito

Le proposito de Linux Mint es fornir un systema operative de scriptorio que le usatores domestic e del companias pote usar a costo nulle e que es efficace e facile a usar, e tam elegante de apparentia quam possibile.

Objectivos del projecto Linux Mint es devenir le melior systema operative del mercato, que rende facile a usar le technologies avantiate pro le personas – plus tosto que los simplificar (e per tanto reducir lor functionalitates) o per le copia del approches robate ex altere disveloppatores.

Ergo nos desira nos lo disveloppar proque illo sia considerate le melior ambiente de usator, le melior scriptorio. Per Linux, le melior tecnologia que existe in le mundo, nos desira render possibile a omnes usar le plus avantiate de su functionalitates in le maniera plus simple.

Numeros de version e nomines del codice

Il habera un nove version circa cata sexte mense. Depost le version 17 Linux Mint ha sempre un periodo de supporto de cinque annos.

Le nomine del codice, que es sempre un nomine feminin, es un supernomine e un alternativa al numero de version, nam es multo plus facile poter rememorar se un nomine.

Usque hodie Linux Mint ha usate le sequente nomines del codice:

Version	Nomines del codice
1.0	Ada
2.0	Barbara
2.1	Bea
2.2	Bianca
3.0	Cassandra
3.1	Celena
4.0	Daryna
5	Elyssa
6	Felicia
7	Gloria
8	Helena
9	Isadora
10	Julia
11	Katya
12	Lisa
13	Maya
14	Nadia
15	Olivia
16	Petra
17	Qiana
17.1	Rebecca
17.2	Rafaela
17.3	Rosa
18	Sarah
18.1	Serena

Iste guida describe le installation del version 18.1, ma illo functiona in modo simile in le versiones precedente.

Editiones

Un edition es un version de Linux Mint que es specialisate a provider a un gruppo specific de necessitates. Le editiones actual es (le nomine indica qual ambiente de scriptorio es usate):

- Cinnamon
  - MATE
  - KDE
  - Xfce
  - LMDE Cinnamon
  - LMDE MATE
- } non basate sur Ubuntu, ma directemente sur Debian. Ha nomine de codice Betsy.

Iste guida describe Cinnamon. Depost le version 18 tote le editiones pote anque ser usate pro installation OEM per exemplo per illes qui desira vender computadores con Mint pre-installate. Le editiones de LMDE es assi appellate editiones de *rolamento*, que es actualisate continuemente in vice de devenir nove versiones. Il ha ambe advantages e disadvantages con isto.

Bon a saper se: Ubuntu es un altere systema operative basate sur GNU/Linux.

Si tu necessita adjuta

Le usatores de Linux Mint es solitamente multo cordial e disponibile. Si tu ha questiones o un problema associate a Linux Mint, il es le maniera plus simple pro obtener adjuta per usatores plus experte via Internet, sovente tu pote obtener multo rapidamente adjuta pro resolver tu problema e con tu nove experientia forsan tu mesme potera adjutar alteres a tu vice.

Primo, inscribe te in le “Forums de Linux Mint”. In Svedia nos ha nostre cosas sur <http://linuxmint.se/forum> ma reguarda anque sur <https://forums.linuxmint.com/> si tu necessita informationes super altere linguas.

Si tu desira confabular con altere usatores proba le camera de confabulation de IRC. In Linux Mint lancea simplemente “XChat” per le menu. Si tu usa un altere systema operative o un altere cliente de IRC, connecte te al servitor irc.spotchat.org e pois al canal #linuxmint-help, #linuxmint-chat e #linuxmint-se.

Le major parte del editiones de Linux Mint usa le repositorios de Ubuntu e es ergo completamente compatibile con isto. Assi le major parte de omnes ressources, articulos, guidas e software scribe pro Ubuntu functiona anque in Mint. Si tu non trova adjuta pro un particular problema in Mint tu pote anque lo cercar in Ubuntu.

Bon a saper se: un repositorio es un servicio in linea pro immagazinar software e pro installar systemas operative e los actualizar. Le major parte del systemas operative basate sur GNU/Linux usa le repositorios e le connexiones relate via HTTP o FTP pro installar e actualizar non simplemente se ipse, ma tote le programmas supportate.

Installation de Linux Mint

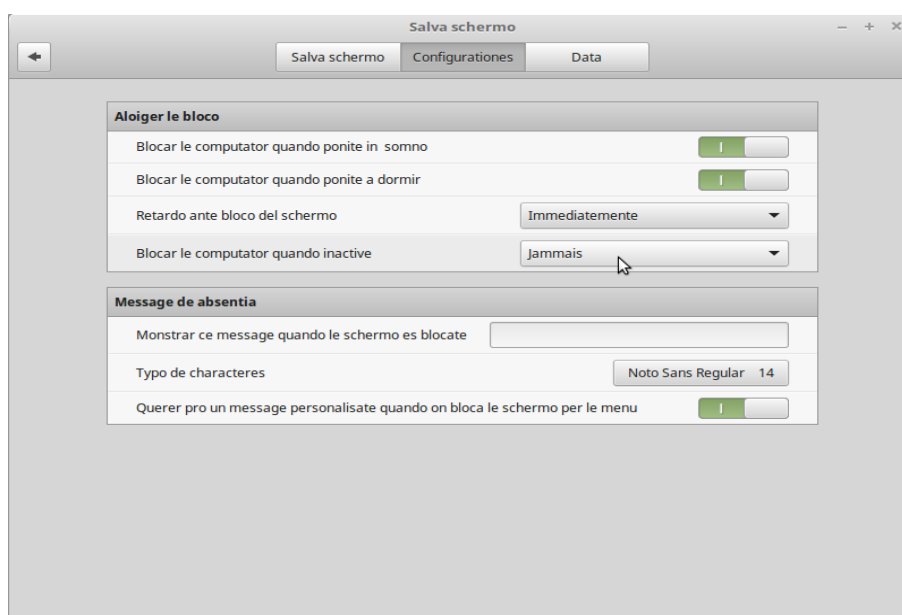
Tu pote descargar Linux Mint gratis. Iste edition es un file ISO de circa 1,7 GB. Tu debe crear un medio de installation in forma de DVD o un flash drive USB. Isto es pois lanceabile e tu pote per illo facer fluir integremente le systema operative, que assi tu pote provar sin que ulle contento de tu disco dur sia modificate.

Si te place Mint, tu potera lo instalar in tu computator, directemente per le DVD o per le memoria flash USB. Tu ha jam le instrumentos que necessita pro ulle partition del drive dur e pro le installation.

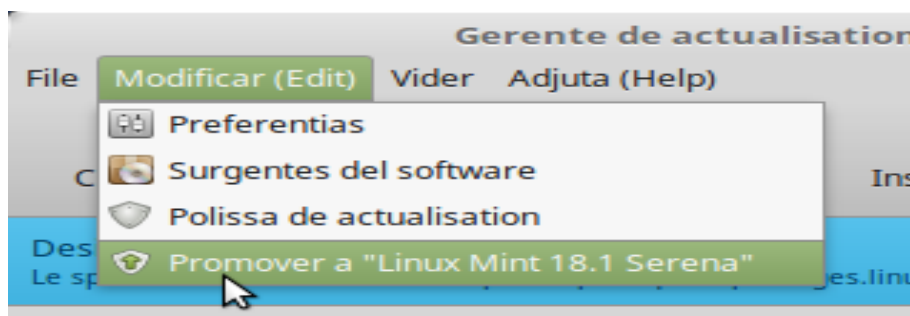
Actualisation ab le version 18

Si tu ha jam iste version, non necessita ulle nove installation – tu pote, in maniera plus elementari, lo actualizar. Vermente non toto es actualisate quando tu face de iste maniera, ma tu pote ignorar alique cosas que resta.

Pro propositos de securitate, initia a stoppar le salva schermo: aperi le menu e selige **Preferences, Salva schermo e Configurations**.

Modificar le valor de “Blocar le computator quando inactive” in: Jammais. Claude le fenestra. Lancea pois le Gerente de actualisation e selige: Promover... in le menu Modificar.

Quando le actualisation es finite face reinitiar tu computator.

Discargar le imagine ISO

Elige si tu desira haber le version de Mint pro 32 o illo pro 64 bit. Tote le computatores plus recente ha un longor de parola de 64 bit, assi prova antea per isto.

Ligamines directe al versiones plus recente

Il ha tres speculos primari pro discargar in Svedia ('speculo' es in iste caso un servitor que contine un copia del sito original: linuxmint.com). Ecce qualche ligamines directe pro discargar le plus recente versiones de Linux Mint:

Universitate de Umeå

Cinnamon 64 bit:

<http://ftp.acc.umu.se/mirror/linuxmint.com/iso/stable/18.1/linuxmint-18.1-cinnamon-64bit.iso>

Cinnamon 32 bit:

<http://ftp.acc.umu.se/mirror/linuxmint.com/iso/stable/18.1/linuxmint-18.1-cinnamon-32bit.iso>

Portlane AB in Hägersten

Cinnamon 64 bit:

<http://ftp.portlane.com/pub/os/linux/linuxmint/stable/18.1/linuxmint-18.1-cinnamon-32bit.iso>

Cinnamon 32 bit:

<http://ftp.portlane.com/pub/os/linux/linuxmint/stable/18.1/linuxmint-18.1-cinnamon-32bit.iso>

c0urier.net

Cinnamon 64 bit:

<https://mirrors.c0urier.net/linux/linuxmint/iso/stable/18.1/linuxmint-18.1-cinnamon-64bit.iso>

Cinnamon 32 bit:

<https://mirrors.c0urier.net/linux/linuxmint/iso/stable/18.1/linuxmint-18.1-cinnamon-64bit.iso>

Firmas SHA256 (vide pagina 9)

64 bit:

b99f4b98a1b41737ded072dc1a7060ca32224e23236074790d4fc86b51009e3c

32 bit:

469b346800c71a60bd7204e03d4cc909c2dc1099f6fc1eaade320411f0fd2990

Si tu desira facer un nove installation e tu connexion a Internet es troppo lente pro discargar le imagine ISO, tu pote ordinar un DVD de installation per le adresse sequente:

<https://www.osdisc.com/products/linux/linuxmint>

Un altere maniera pro obtener Mint es per visitar le pagina de discargamento international de Linux Mint:

<https://www.linuxmint.com/download.php>

Sur iste pagina tu trovara:

- un firma SHA256

- un ligamine de Torrent
- un lista con speculos pro discargar (un speculo es in iste caso un servitor que contine un copia del sito original)

Le file que tu discargara es un file ISO. Il ha duo manieras pro lo facer: via Torrent (un protocollo “Peer to Peer”) o via un speculo de discargamento (protocollo HTTP o FTP). Finite le discargamento, tu pote verificar si tu file ISO es damnificate, o alterate per personas non autorisate, per medio del controllo de su firma SHA256.

Discargar via Torrent

Torrent es un protocollo pro excambiar files de par a pares (P2P - Peer to Peer). In synthese, in vice de discargar ex un loco central, iste programma te lassa discargar le file ISO, in partes, ab plure personas e sitos sur Internet.

Plus es le personas qui discarga partes del file ISO, plus es le celeritate de discargamento que tu obtene. Isto es le via preferite e recommendate pro discargar Linux Mint.

Installar un cliente de Torrent

Tu antea necessita un application appellate “Cliente de Torrent”, pro discargar files via Torrent.

Si tu usa Linux, tu pote usar “Transmission”. In Mint o Ubuntu le programma es jam installate.

Si tu usa Windows tu pote usar le application µTorrent , que es disponibile, pro lo discargar ex <http://www.utorrent.com/intl/un/downloads/win>.

Discargar le file Torrent

Le grado sequente es discargar le file de Torrent via le ligamine a Torrent sur le sito WEB de Linux Mint. Iste file es multo parve e tu pois debe lo aperir con tu cliente Torrent.

Le cliente Torrent probabilemente te querera ubi tu desira salvar le imagine ISO, selige un loco e pois attende le discargamento complete.

Pro plus de informationes circa le protocollo de Torrent, visita:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Bittorrent>

Leger le notas de publication

Dependente de tu connexion a Internet, il es possibile que tu pote obtener le discargamento desde qualche minuta a usque un hora. Intertanto, tu pote passar a familiarisar con le nove functionalitates in le edition que tu sta a discargar. In le notas de publication sur le sito de Linux Mints tu trova responsa al demandas sequente:

- Qual es le nove functionalitates?
- Il ha ancora qualche note problema?
- Como pote io actualizar per le version precedente?

Le notas de publication del version solitamente contine anque instantaneas de schermo del version plus recente. Tu mesme pote naturalmente discoverir los tote durante le uso del systema, ma il ha risco que tu perde qualche cosas e il esserea un peccato non cognoscer le nove functiones simplemente proque tu non ha legite los. Le notas de publication de Linux

Mint 18.1 pro le edition Cinnamon es sur
https://www.linuxmint.com/rel_serena_cinnamon.php

Verificar le firma SHA256

Nunc que tu ha legite le notas de version e que con impatientia tu desira provar tote le nove functionalitates, tu discargamento deberea ja ser completate con successo. Tu es ora preste a registrar un DVD o un memoria USB e postea facer le boot per illo, ma... attende un instante!

Si le DVD es mendose tu experimentara plure errores mysteriose e tu habera multe enoios a los affrontar. Le duo causas plus commun es:

- Alco creava error durante le discargamento e tu file ISO deveniva damnificate.
- Alco creava error durante le registration e tu DVD non es assi como illo deberea esser.

Con le adjuta del firma SHA256, que tu pote trovar sur le pagina de discargamento de Linux Mint, tu pote rapidamente facer assi que tu file ISO es conforme al file original. Verifica ergo le file ISO, ante que tu registra le DVD e assi dirime un large quantitate de problemas potential.

Si tu usa un systema Linux tu ha jam probabilemente le programma sha256sum installate. Clicca dextere in le plica ubi il ha le file ISO, aperi un terminal, copia e colla (modifica si necesse le juste longor de parola, 32 o 64, e nihil altere), exseque:

```
sha256sum -b linuxmint-18.1-cinnamon-64bit.iso
```

Isto generara un serie de symbolos que representa le firma sha256 de tu file ISO. Iste firma es unic pro le file que tu ha justo discargate, e in vice si ulle problema adveni durante le discargamento le valor generate essera completamente differente.

Si tu usa Windows, tu probabilemente non ha sha256sum installate. Ergo tu debera discargar le programma ci<http://www.labtestproject.com/files/win/sha256sum/sha256sum.exe>. Insere le imagine ISO e “sha256sum.exe” in le mesme plica (per exemplo directemente sub C:\). Selige pois “Exequer” in le menu de initio de Windows e scribe “cmd.exe”. In le fenestra del terminal scribe, e pois invia, quanto seque:

```
C:  
cd \  
sha256sum -b linuxmint-18.1-cinnamon-64bit.iso
```

Compara tu firma con illo que il ha a **pagina 7** o sur le pagina de discargamento de Linux Mint. Nunc que tu ha controlate le file ISO tu es preste a registrar lo in un DVD o a scribe lo sur un flash drive USB.

Crea le medio de installation: DVD o USB

Nunc que tu ha un file ISO con le integritate controlate per le firma SH256, tu es preste a registrar lo in un DVD, o scribe lo sur un flash drive USB, ut tu pois potera usar lo pro provar directemente Linux Mint o pro installar lo sur tu disco dur.

Registrar le imagine ISO in un DVD

Procura te un DVD-R blanc (anque un DVD-RW solitamente functiona ben, ma non es equalmente fidel) e etiquetta lo, pro saper lo que illo contine. Isto forsan pote semblar stupide, ma il es troppo facile que on "oblida" lo e pois on resta presto illac con 20 discos CD sin etiquetta.

Inserere le DVD-R vacue in le registrator e tene te preste a registrar le file ISO.

Clicca sur “Annullar” si tu jam usa un systema Linux e illo te demanda cosa tu desira facer con le disco que tu ha inserite. Pois clicca dextere sur le imagine ISO e selige “Scriptor de imagine USB”. Si tu usa Linux con KDE lancea K3B. In le menu del instrumentos tu pois elige “Scriber file ISO”.

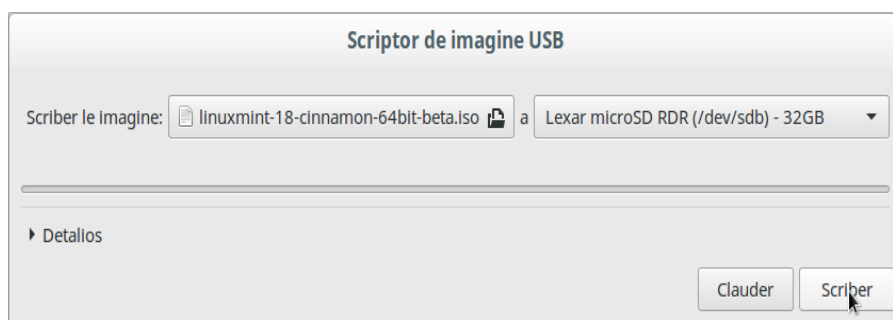
Si tu usa Windows tu pote per exemplo usar InfraRecorder: http://infrarecorder.org/?page_id=5

Memora de registrar de juste maniera le imagine ISO sur le disco. Un error consueve, in particular per illes qui usa Nero, es de scribe le imagine ISO como un file de datos. Le imagine ISO es un imagine de disco e debe ergo esser registrate sur le supporto mobile como le disco fonte. Claudite le registration, tu non debe vider le imagine ISO durante le navigation in le systema de files del supporto, ma un plica con nomine “efi” (e possibilmente anque plicas con nomine como “casper” e “isolinux”). Le major parte del programmas de registration de discos ha un option special pro registrar imagines de disco.

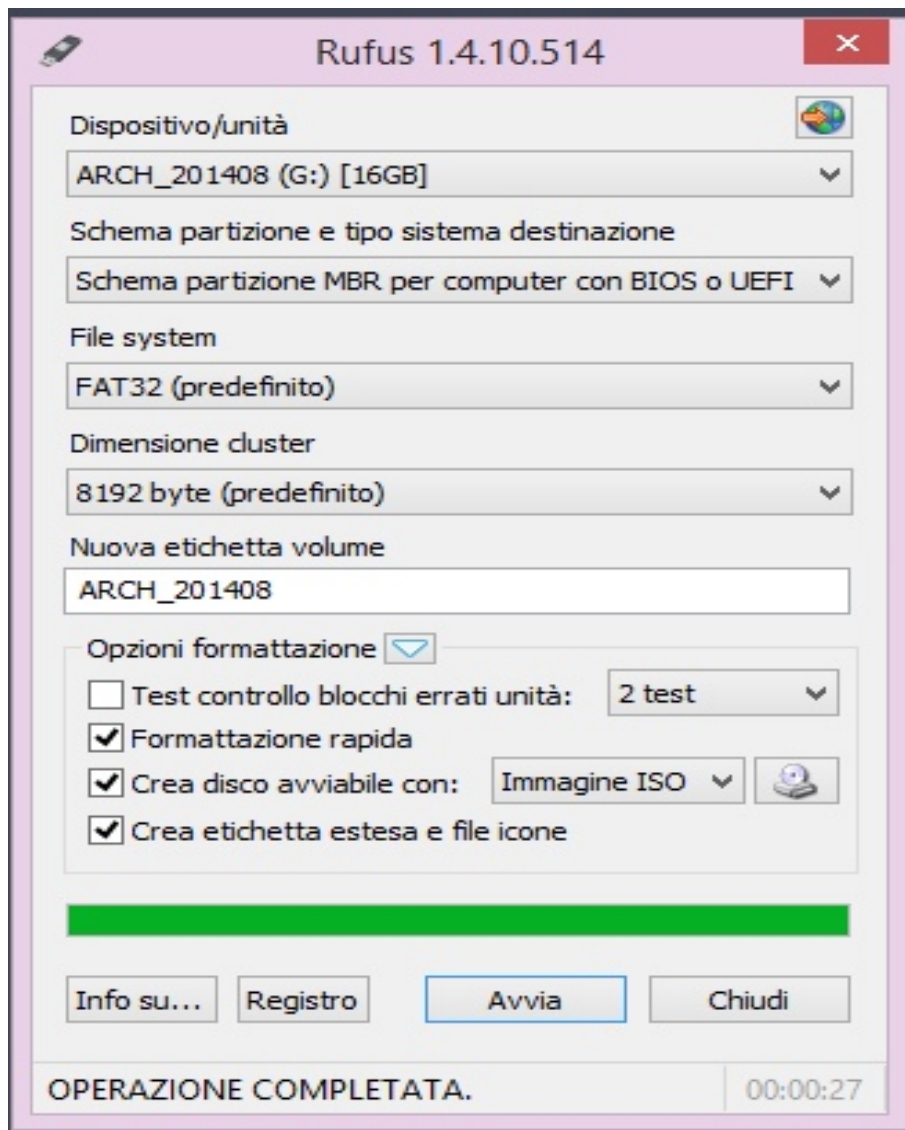
Scriber le imagine ISO su un memoria USB

In vice de usar un DVD como medio de installation, tu pote usar un flash drive USB. Isto pote esser necessari, nam multe nove computatores non ha unitate optic. Si tu ha accesso a un computator ubi il ha jam installate un version relativemente nove de Mint, que tu face isto:

- Inserere le memoria USB.
- Face clic dextere sur tu file ISO e selige “Render bootabile un clave USB” (o vade via menu e selige Accessories, Scriptor de imagine USB).
- Selige le memoria USB.
- Clicca sur Scribe.
- Haber patientia – illo prende un numero de minutas dependente del possibile velocitate de scriptura del memoria.

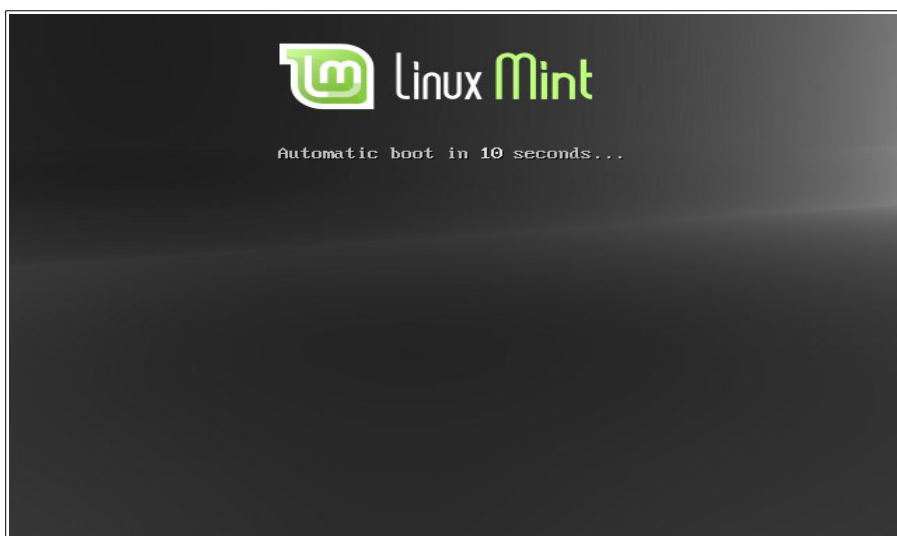
Si tu usa Windows tu pote per exemplo descargar le programma Rufus, <https://rufus.akeo.ie/>.

- Inserire le memoria USB.
- Lanciare Rufus.
- Selezionare la memoria USB in: Dispositivo.
- Selezionare: “Crea disco avviabile con” e, in la lista, la immagine ISO.
- Cliccare sul la chiave al la destra del la lista e selezionare la immagine ISO.
- Cliccare su: Avvia, e attendere un po.

Partita per le medio de installation

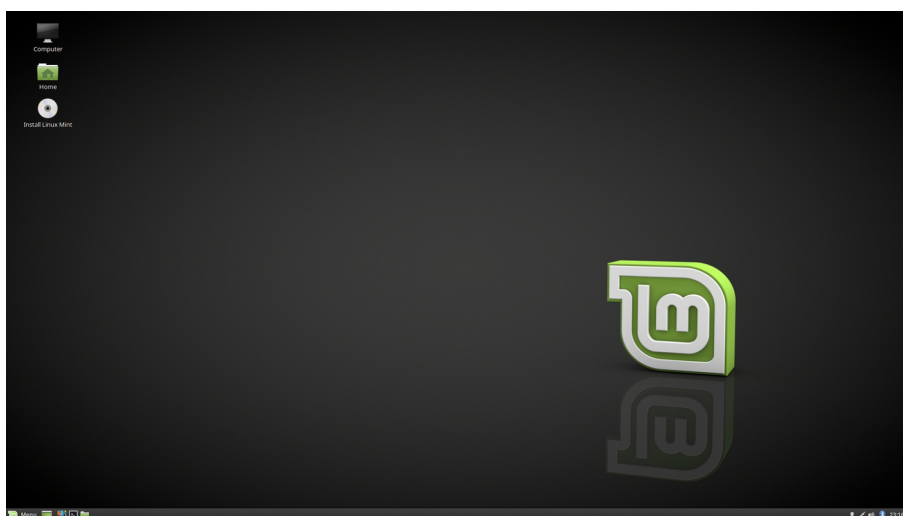
Adde le DVD in tu unitate optic, o insere le memoria USB in un connector libere, e face reinitiar le computator per tu medio . Tu videra un pagina de schermo como iste:

Si tu schermo non monstra le imagine ci supra e le computator in vice reparti como de consueto, isto es probabilemente proque le configurationes del boot in le BIOS del computator non ha tu unitate DVD como prime unitate de re-initio. Re-initia le computator e pulsa F1, F2, Del, Esc (o lo que nunc necessita pulsar pro acceder al preparationes del BIOS de tu computator), illac cerca “Boot”, o “Boot options”, elige DVD como prime unitate de boot, salva tu preparationes (solitamente con le clave F10) e pois face reparti le computator.

In qualche computatores pote esser un pouco difficile – in tal caso pulsa sur F9 e pois opta reparti de USB. Si le computator insisteva que le medio de installation era errate, pois pulsa F9 ancora un vice e illo facera le boot regularmente.

Si tu facera parer le menu de initio, necessita simplemente que tu pulsa sur "Inviar" pois que “Initiar Linux Mint” es tacite. Un vice que Linux ha comenciate a visualisar le scriptorio (Cinnamon in iste caso),

in iste phase nihil es installate, Linux Mint flue completamente per tu medio de installation, ma le systema que tu vide ante te, pare quasi exactamente al mesme maniera como quando tu lo habera installate in le computator. **(Face clic dextere sur le scriptorio e supplanta – infra**

Change Desktop Background, Serena (o Sarah) – con qualunque fondo de scriptorio que te place. Habe un pauco de patientia – il prende un pauco de tempore pro cargar tote le miniaturas).

Pro poter provar le systema correctemente tu desira naturalmente jam nunc haber accesso per tu proprie disposition de claviero. Pois que tu face fluer le systema per iste medio de installation, tu pote seliger lo manualmente:

- Aperi le menu e selige *Preferences, Keyboard e Layouts*
- Clicca sur le signo plus in le angulo basso in le sinistra.
- Lege in le lista e clicca sur le linea ubi es simplemente *Tu pais*.
- Clicca sur *Adder*.
- Clicca pois sur *English (US)* in le nove lista e clicca le signo minus in basso in le angulo a sinistra pro lo deler.
- Claude le fenestra.

Tu desira probabilmente anque haber accesso a Internet. Le modo plus simple es de connecter te al computator via un cabo de rete, ma si tu ha accesso a un rete sin fillos, tu pote naturalmente usar lo in vice. Facer allora quanto seque:

- Activar si necessita le firewall software built-in (vide pagina 21).
- Clicca sur le icone del rete in basso al dextera sur le schermo;

iste apparentia del icone monstra que le computator ancora non es connexe.

- Clicca sur tu rete in le lista (si il ha multe retes in vicinitate, tu pote etiam necessitar de cliccar sur *Plus de retes*). Clauder pois iste fenestra ubi tu ha seligite le rete pro le modificationes del grado successive.
- Clicca sur le icone del rete e selige *Rediger Connexiones...* Clicca sur tu rete in le lista, selige *Rediger*, linguetta *Securitate de Wi-Fi* e insere tu clave de rete in le campo *Contrasigno* (si tu non lo ha cambiate, il ha iste clave sur un etichetta al retro o sur le fundo del router). In fin clicca sur *Salvar* e pois *Clauder*.
- Nunc tu deberea poter connecter te a Internet, per prime cosa clicca sur le icone del rete e pois sur tu rete.

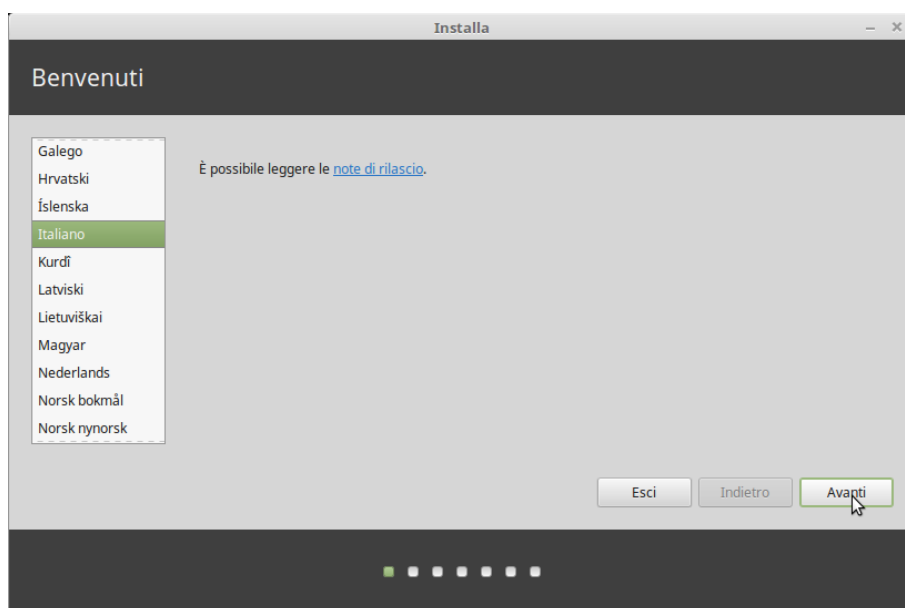
Prova Mint correctemente e senti si te place. Non oblidar totevia que illo es multo lente proque illo flue per un DVD. Quando es installate sur un disco dur Linux Mint essera multo plus rapide.

Installar Linux Mint sur tu disco dur

*Bon a saper se: Si tu intende usar le gestion logic del volumines, (Logical Volume Management - LVM - vide figura a pagina 16), allora tu debe cambiar tu disposition de claviero **ante que** tu initia a installar. Vide pagina 13 pro un description.*

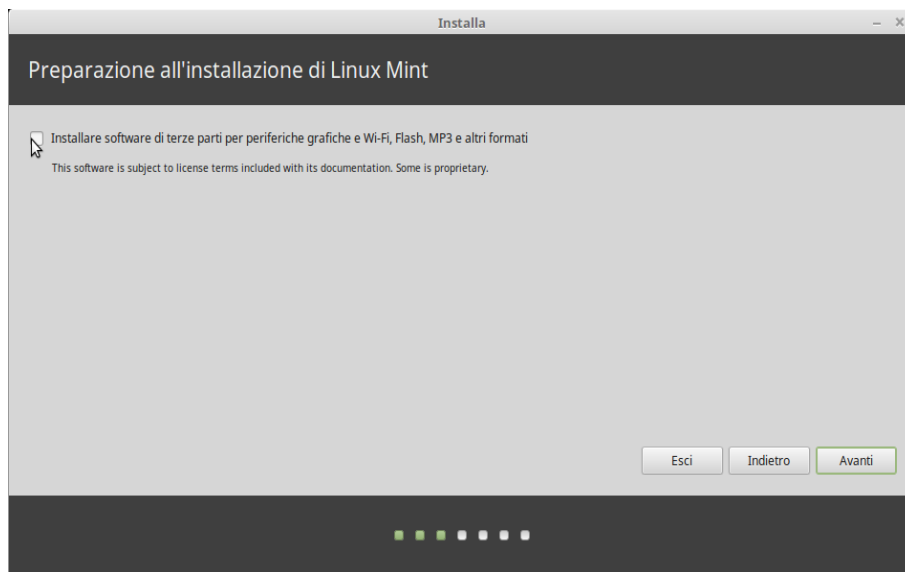
Pro installar Mint sur tu disco dur, il necessita que tu computator es connexe con Internet (vide pagina 13). In veritate isto non es strictemente necessari, ma naturalmente facilita, si tu pote proceder con toto jam ab initio e tu pote evitar de completar le installation successivamente.

Quando le connexion es preste, clicca duple sur le icone de installation sur le scriptorio. Le programma de installation parti... elige le lingua que tu prefere, in iste exemplo: italiano.

Si tu non ha legite le notas de publication tu pote facer lo ora, sempre que tu ha accesso a Internet. Clicca sur “commentarios al edition” in le fenestra de installation. Nos te consilia de leger le notas de publication *ante que* tu lo installa pro saper le innovationes que es introduce in le systema e si il necessita ser facite qualche special preparationes pro tu computator.

Selige le lingua que tu prefere pro le prime installation (Interlingua non es ancora disponibile in iste phase e necessitara lo installar successivamente, vide annexe 1 a pagina 29) e clicca sur **Avanti**.

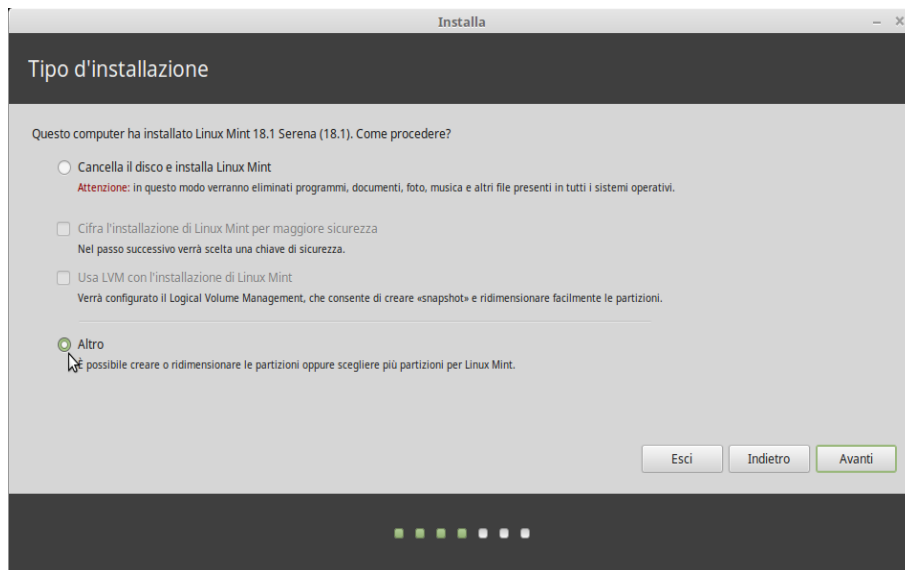

Un parve ma importante quadrato de controllo. Hic tu elige de installar le supporto pro le multimedia e multo altere ancora. Clicca pois sur **Avanti**.

Notas: tu computator memorisa le files sur un disco dur (con discos rotante) o un disco a stato solide (Solide State Disc - SSD - sin partes mobile). Un computator pote contener plure unitates simile. On pote repartir le unitate in plure sectiones que se appella “partitiones”, isto proque cata partition pote ser usate pro memorisar plure typos de datos. Si tu per exemplo intende usar sie Linux que Windows in le mesme computator, il necessita normalmente al minus un partition pro cata systema operative.

*In Windows on attribue al partitiones un littera majuscule del unitate succedite per signo de duo punctos (per exemplo C: o D:). Il pote haber ergo le partitiones F: e G: sur le **mesme** unitate physic, per exemplo un disco dur, o partitiones sur **duo differente** unitates physic, per exemplo duo discos dur.*

*In Linux le percurso al unitates es sempre “/dev/”. Le prime unitate se appella “sda”, le secunde se appella “sdb” e assi subsequente in ordine alphabetic. Le partitiones sur cata unitate es identificate per un cifra. Ergo “sda1” es **sempre** le prime partition sur le prime unitate. Le secunde partition del tertie disco dur essera assi appellate “sdc2”.*

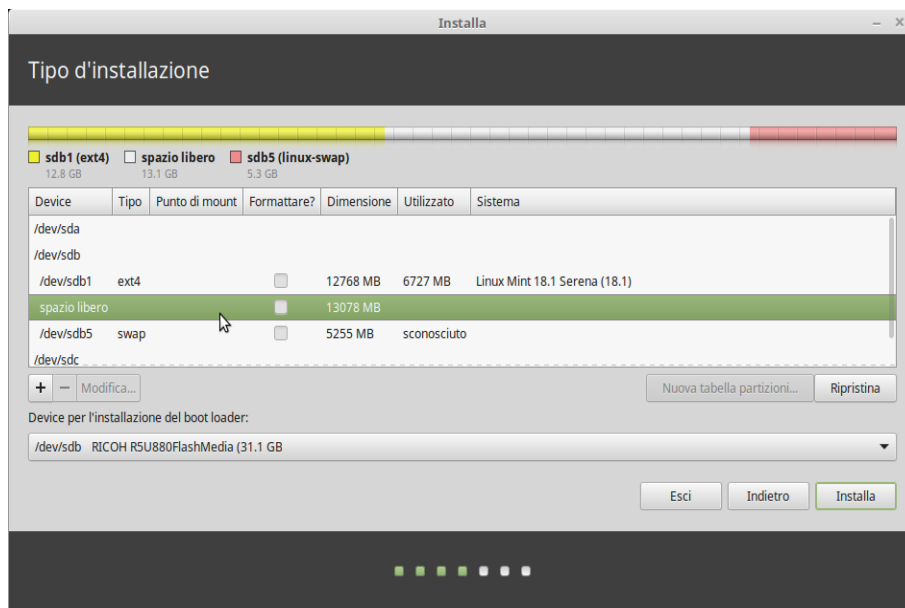
Hic tu determina nunc si Linux Mint deberea ser installate insimul con altere systemas operative o si illo usara tote le disco dur. Tu ha anque facultate de facer iste distribution manualmente.

- Si tu elige de installar Mint insimul con un, o plus, altere systemas operative, le programma de installation usara le spatio libere del disco dur pro le creation de un nove partition pro Linux Mint. Te demandara quanto grande illo deberea esser. Le programma face pois automaticamente le cambiamentos necessari. Post le installation tu habera un menu de initio ubi tu pote eliger qual systema operative tu desira lancear.
- Si tu elige que Linux Mint usa tote le disco dur, allora toto lo que il ha sur le disco essera cancellate e Mint essera installate como singule systema operative del computator. Si tu ha un computator plus recente e le disco dur es vacue il es necessari anque un special partition EFI proque le computator poterea partir. Isto es create automaticamente per le programma de installation.
- Le tertie elemento in menu da vos plen libertate pro mesme specificar qual partitiones tu desira usar. Pro te adjutar tu ha un programma de utilitate de partition multo bon, ma illo require ancora qualche cognoscentia e es consiliate ergo simplemente si tu sape como functiona le partitiones. Le requisito minime pro Linux Mint es un partition de 10 GB. Si tu necessita crear un partition de excambio isto deberea esser grande le duplo del memoria de labor, ma maximo 4 GB pro un systema a 64-bit (2 GB si tu ha eligite 32 bit).

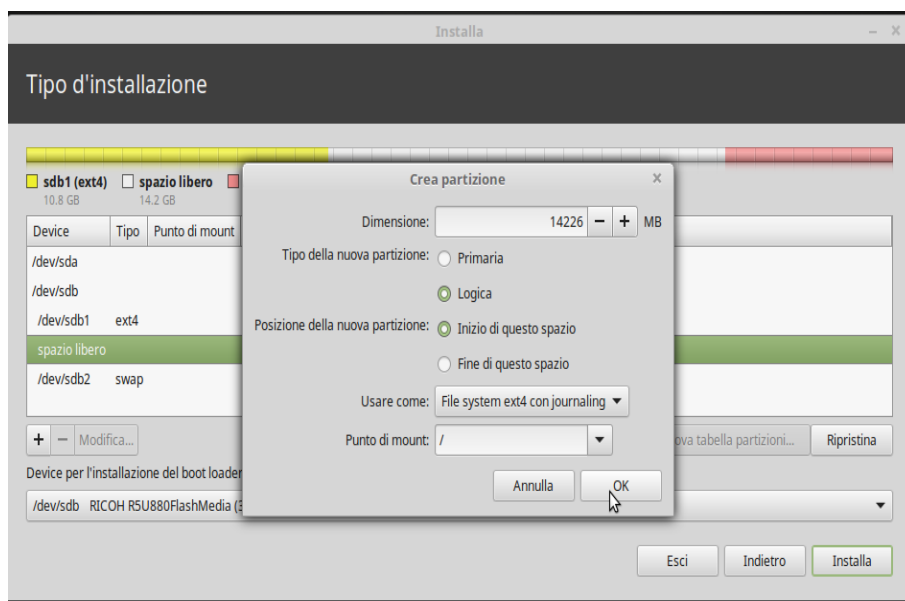
Selige in menu e clicca pois sur **Avanti**.

In le exemplo sequeute le computator es dotate con un scheda flash micro-SD de 32GB, selige lo como unitate de systema: `/dev/sdb`. Isto ha 1 partition `sdb1` e un partition libere que nos desira usar pro nostre nove systema. Le computator ha anque un partition de excambio: `sdb2`.

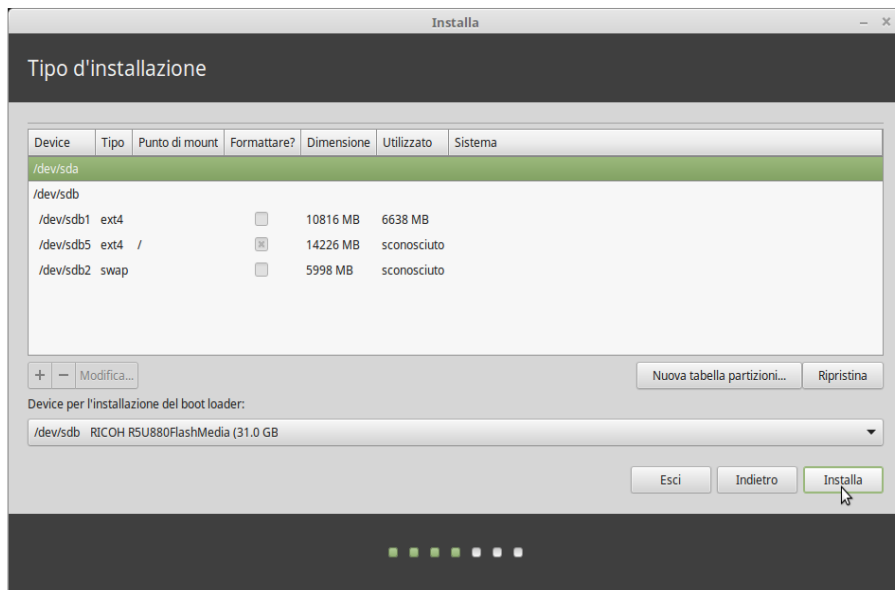

Clicca duple sur le spatio libre.

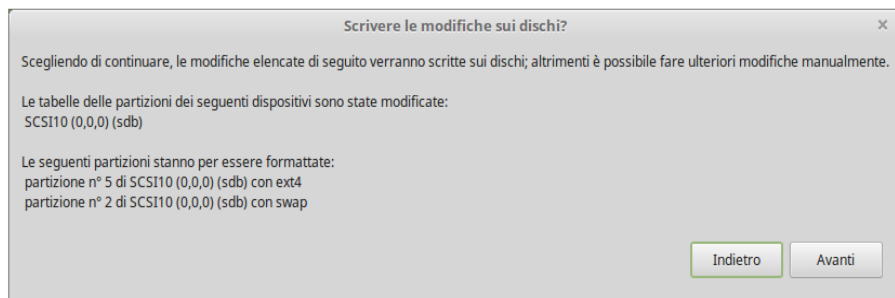

Selige le typo de partition, le systema de files e le puncto de montage que debera ser usate (in iste caso: “/”). In le computadores plus vetere cata unitate pote haber al maximo 4 partitiones primari – si tu necessita altere partitiones, tu pote crear partitiones logic. Clicca sur OK.

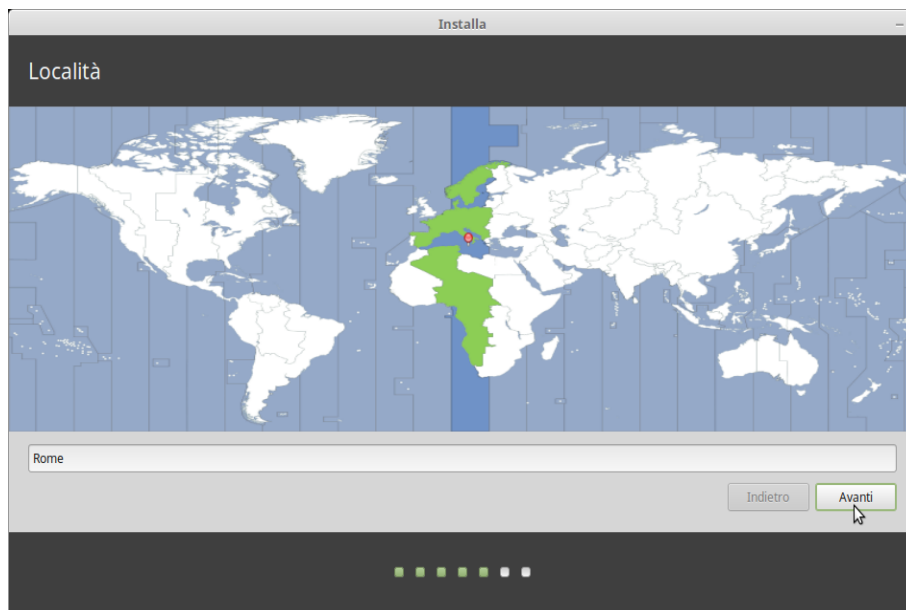
In iste caso il ha jam un partition de excambio que on pote usar. Si il non es assi, tu debe poter eliger un altere spatio libere pro lo inserer.

Notas: le **boot loader** in le exemplo ci, debe ser installate sur le unitate /dev/sdb (sin ulle cifra). Clicca sur **Installa**.

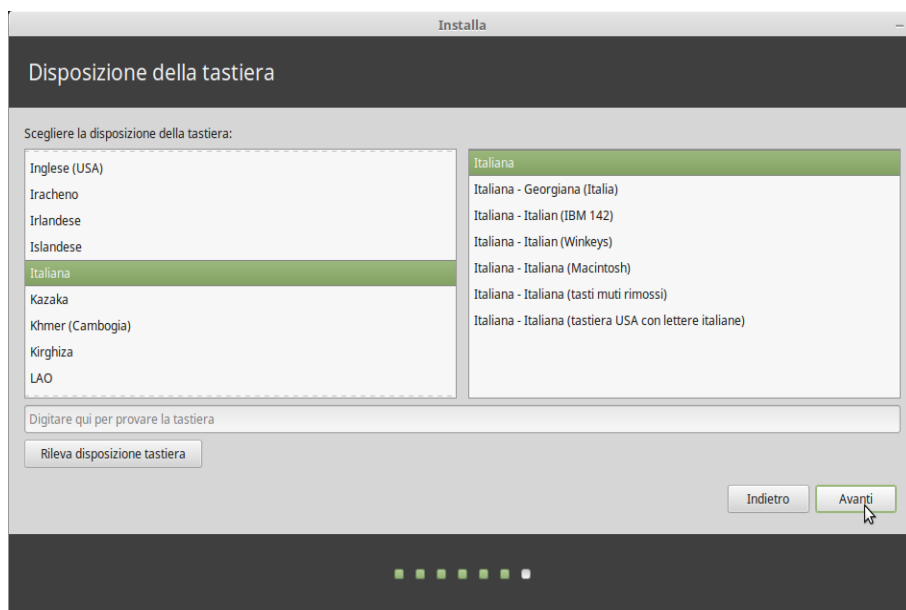

Nunc es le tempore de controlar, verificar e de confirmar tu selectiones. Si toto es correcte, clicca sur **Avanti** pro iniciar realmente le installation.

Durante que le installation flue, le programma pone qualche demandas:

Le proposito de iste phase es de determinar in qual fuso orari tu sta. Pois que, per exemplo, nos ha le mesme fuso orari in tote le Italia on debe cliccar semplicemente sur **Avanti**.

Elige le disposition de claviero. In iste exemplo, on elige le installation tacite pro le Italia, assi on necessita semplicemente cliccar sur **Avanti** pro lo acceptar. Si tu necessita qualunque altere disposition de claviero, e tu non sape exactamente que eliger, tu pote provar per scriber per tu claviero in le campo de immission. Assecura te que le characteres que tu pulsa sur tu claviero es conforme con illos sur le schermo. Alcun dispositiones de claviero differe simplemente per como applicar accentos, characteres special et cetera, vide como tu pote probar anque iste symbolos.

Installa

Informazioni personali

Il vostro nome: Carmelo Serraino ✓

Il nome del computer: Melo-ThinkPad-X200s ✓
Il nome utilizzato per essere identificato da altri computer.

Scegliere un nome utente: ia ✓

Scegliere una password: ..... Password buona

Confermare la password: ..... ✓

☐ Accedere automaticamente
☒ Richiedere la password personale per accedere
☐ Cifrare la cartella personale

Indietro Avanti

Inserire il tuo nome, un nome utente e una password. Ogni volta che lanciai Linux Mint tu usi il tuo nome utente e la tua password. Quando Linux Mint è installato tu puoi creare altri utenti se tu lo desideri.

Notas! Le nomme de usator e de computator pote solamente comprender litteras minuscule.

Dare un nome al computer. Illo essera usate pro identificar le computer in le rete, ma es usate anque internamente per le systema. Si tu mais pensava de appellar tu computer isto es le tempore. Nomines commun es illos del flores (rosa, tulipan et cetera) o del planetas (Marte, Jupiter, et cetera). Elige tu liberamente qual nomine usar, ma selige un nomine que te piace e que te essera facile memorar.

Le installation non prende normalmente un tempore particolarmente longe, ma prevede un hora pro te evitar stress. Quando le installation es finite, allora tu elige re-boot. Tu recipera un requesta pro remover le medio de installation.

Post le installation

Post le actualisation, vide pagina 24, tu systema Linux Mint necessita:

- Le modification del lingua de systema in interlingua, vide le Annexe 1 a pagina 29.
- Le firewall:

Si tu es connexe via banda larga tu ha probabilemente un firewall hardware. Si tu non lo ha, o illo es insegur, nunc es isto le juste tempore pro activar le firewall software incorporate.

- Aperi le menu in le angulo a sinistra a basso.
- Selige Preferences, Firewall configuration.
- Insere tu contrasigno e clicca: Authenticar.
- Clicca in le campo Status. Post un breve momento tu pote haber un confirma al activitate del firewall (I).
- Claude le fenestra.

Si tu ha Linux Mint e Windows in le mesme computator

Windows non usa le horologio incorporate in le computator, al mesme maniera que Linux. Face isto pro evitar que le horologio es restaurate per error quando tu passa inter systemas operative – applica isto anque si tu ha installate Mint in un flash drive USB:

Aperir un fenestra de terminal (tertie clave con le dextera del menu), colla le sequente commando e pulsa Enter (configuration salvate):
`sudo hwclock --systohc --localtime`

Si tu ha un SSD

Si tu ha installate Mint sur un SSD, tu deberea facer anque un parve adjustamento:

Clicca duple sur Computator. Clicca pois al Systema de files, **face clic dextere al plica etc e selige Aperir como Radice**. Post que tu ha inserite tu contrasigno pro aperir le plica, aperi le file **fstab** per cliccar duple sur illo. Reguarda sub le titulo **puncto de montage** tu videra un linea ubi il ha simplemente un barra: (/). Al dextera, in le mesme linea il ha, infra **optiones**, `errors=remount-ro`

Facer un parve addition proque in vice il ha:
noatime,errors=remount-ro

Salva e claude le file. Iste regulation face in maniera que tu SSD pote haber un vita melior.

Drivers

In le major parte del casos subito post le installation toto functiona ben, ma si tu computator ha ulle componente hardware que require un driver special ab le productor, isto pote in qualche caso ser resolvite facilmente per le Gestor del drivers. Tu trova illo in le menu, in Administration. In computatores particular per exemplo, non ha le functionante le rete wireless. Post haber lassate que le Gestor de drivers installa le driver consiliate, iste scheda de rete functionara del toto normalmente.

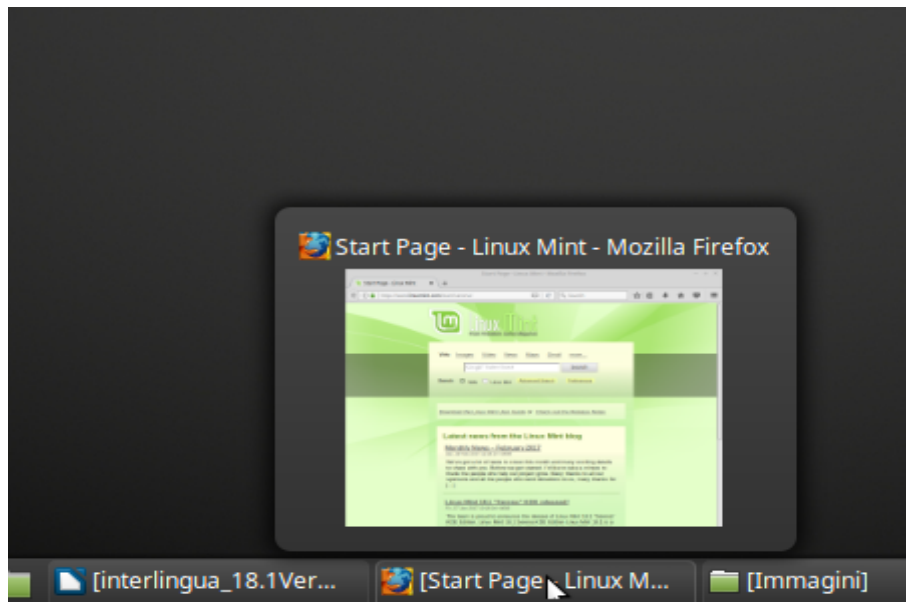
Si tu ancora incontrarea le problema tu pote provar a usar le Gestor de pachettos, vide pag. 32, e cercar le productores del scheda.

Stoppar le effectos sonor

Iste edition es preparate pro reproducer effectos sonor super plure eventos, per exemplo quando systema parti o un flash drive USB es inserite. Si tu te enoia de illos, tu pote facilmente los cessar. Procede assi:

- Aperir menu.
- Selige **Preparationes, Sono** e le linguetta **Effectos sonor**.
- Disactivar le effectos per cliccar sur le altoparlator infra Volumine del effectos sonor.
- Claude le fenestra.

Stoppar le visualisation del miniaturas

Iste edition monstra le miniaturas (vision preliminar) del contento del fenestra que tu ha al scriptorio quando tu pone cata fenestra in le quadro. Personalmente io pensa que iste miniaturas sovente es incommode. Face isto ci, si tu desira le cessation del visiones preliminar:

- Lancea un programma, per exemplo Firefox.
- Face clic dextere al nomine del fenestra in basso.
- Selige **Preferentias** e **Configurar...**
- Clicca al I de **Monstrar le miniaturas del fenestra...**
- Claude le fenestra.

Capacitate residue del batteria indicate in percentual

Si tu usa un computator portabile, tu pote facer clic dextere al icone del batteria in le quadro e eliger **Configurar...**, **Visualisar le percentual**. Al dextera del icone tu pois pote vider in percentual le energia residue.

Altere cosas

Como on labora pote esser un su gusto. Io mesme solitamente clicca duple al A domo e selige **Visualisar**, **Quadro lateral**, **Arbore** pro poter vider tote le sub plicas in le quadro lateral.

Nos spera que tu pote haber grande beneficio e gaudio de Linux Mint.

Mantener le actualisation de Mint!

Le systema operative moderne ha un function pro actualisar se con le nove versiones de programma si le computator es connexe con Internet. Le Gestor de actualisation in Linux Mint es un icone a basso al dextera del schermo. Illo appare normalmente in le sequente duo maneras:

In le prime caso il ha nove actualisationes a discargar. Clicca sur le icone e confirma con tu contrasigno.

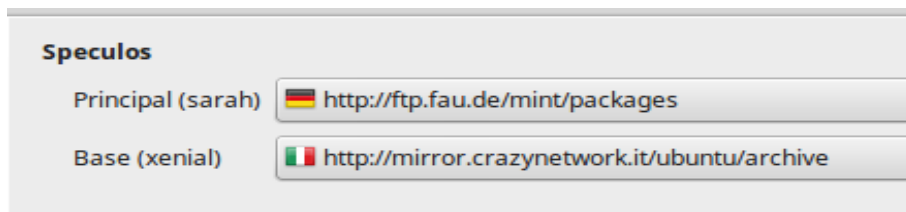
Le prime vice le Gestor de actualisation pote te querer como tu desira que deberea ser facite le actualisationes. Lo predefinite es **Optimisar...** ma io pensa que il ha un disadvantage con isto e io in vice elige: **Non romper mi computator!**

Si tu ha un computator con un parve schermo, per exemplo 10", allora le buttones in le parte inferior del fenestra non es visibile. Tu pote resolver le problema tenente pressate le clave Alt e trahente le fenestra verso le alto con le mus. **Tu deberea tener a memoria iste suggestion** perque iste situation pote parer anque con altere programmas. Clicca pois sur **OK**.

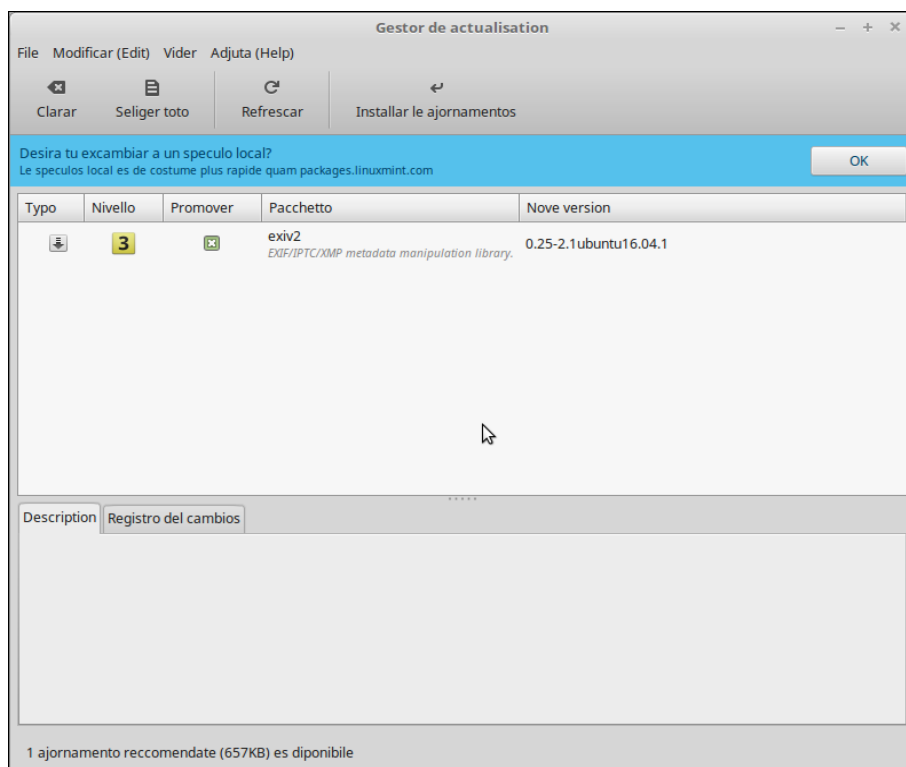
*Notas: Le actualisationes es sub-partite in 5 nivellos differente, del qual le prime 3 es consiliate. Le nivellos 4 e 5 normalmente non es installate – illos deberea ser installate solmente si on es secur de haber realmente necessitate de illos. Le sol differentia inter le differente modos de gestion pro le nivellos 4 e 5 es: **celate** de “Non romper...”, **visualisate** de “Optimisar...” e **eliger pro installation** de “Actualizar sempre...”. Con “Optimisar...” il ha **risko de error pro eliger illos**. Si on haberea postea qualcunque besonio de tal actualisation on potera facilmente lo seliger via Modificar, Preferentias.*

Le prime vice tu pote anque ser querite si tu desira cambiar con un speculo local. Clicca sur OK e selige le speculos, pro lo Principal e lo Base, que forni le major velocitate.

Le programma monstra pois qual actualisationes es disponibile:

Le actualisationes consiliate es sub-partite in 3 differente nivellos, ubi le livello 1 es pro illos que ha subite le plus detaliata experimentation. Tu pote mesme eliger qual actualisationes tu desira installar, isto pote necessitar si tu ha un connexion a Internet lente, ma solitamente suffice cliccar sur **Installar le actualisationes**. Quando toto es preste, cambia le icone pro le apparentia del Gestor de actualisation. Si tu precedente ha usate ulle altere systema operative allora tu es probabilemente sorprendite de como rapidamente le actualisationes es installate in Linux.

Notas: tu pote lancear le Gestor de actualisation quando prefere e cliccar sur “Refrescar” pro verificar si on ha cargate ulle nove actualisationes.

*A differentia del altere systema operative, il necessita **quasi mais** que tu reinitia le computator post un installation o un actualisation in Linux.*

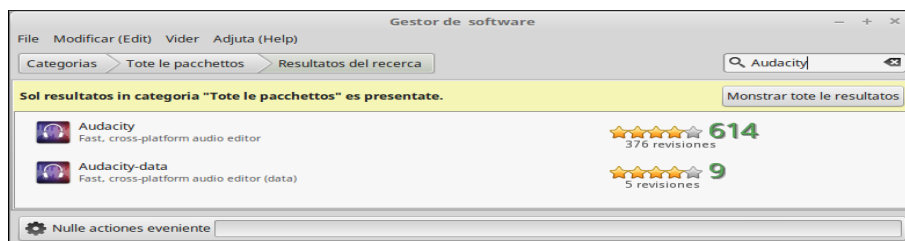
Installar programmas adjunctive

Tu ha jam accesso a multe programmas in Mint, ma illos es ancora simplemente un parve parte de tote le programmas que tu pote installar e usar in tu nove systema. Le major parte es completamente gratis, ma il ha anque programmas commercial a comprar si il necessita.

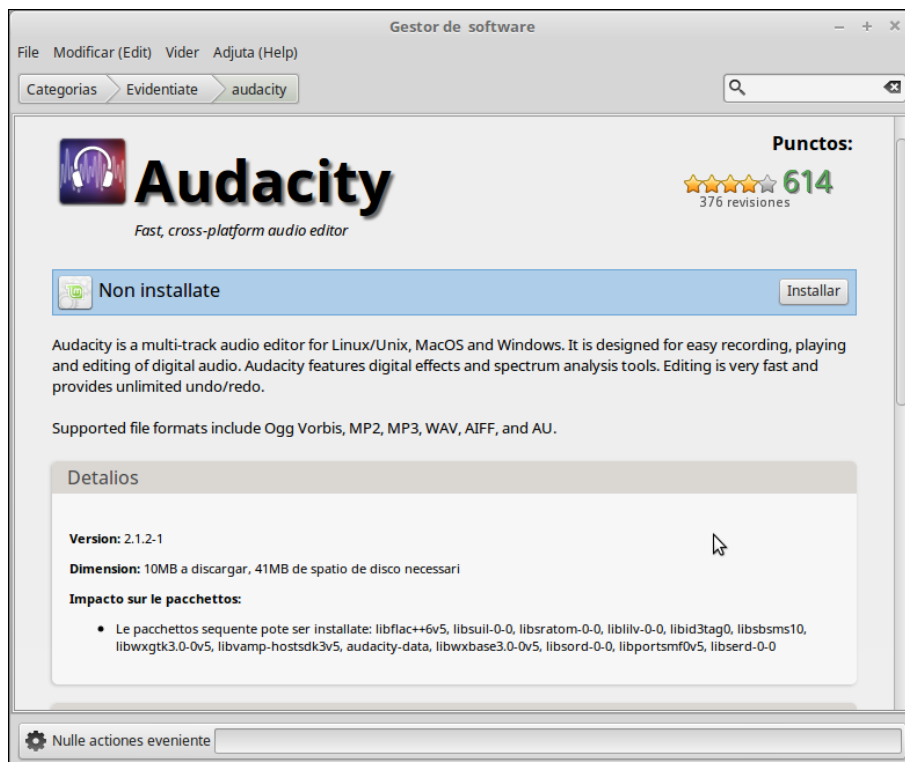
Audacity

In le introduction nos monstrava le repositorios ex ubi on pote descargar pachettos software. In le sequente exemplo nos visitara proprio le repositorios de Mint e nos installara un nove programma.

Tu pote facilmente attinger le repositorio per aperir le menu e lancer le Gestor del software. Tu trova ci le pachettos software cargate, in plure categorias. In iste caso nos desira installar un programma pro registrar e rediger musica: Audacity. On cita sovente iste programma como un optime exemplo de programma que ha essite scribite pro functionar in plure systema operative. Usar le function in alto al dextera pro trovar le pachetto software. Tu pote haber un lista con successos, ma elige solmente le pachetto justo appellate: Audacity.

Clicca duple sur le pachetto in le lista.

Hic on pote leger un breve description del programma e vider lo que le alteres pensa re illo (5 es le voto major). Si tu pensa que illo es interessante, il necessita simplemente que tu clicca

sur: Installar, pro initiar le installation.

Post qualche secundas le programma es installate e illo es disponibile in le menu, sub le cathegoria: Sound & Video.

Si tu adde un ligamine con le programma sur le scriptorio e tu desira cambiar con le mesme icone usate al sito web del programma, face isto ci:

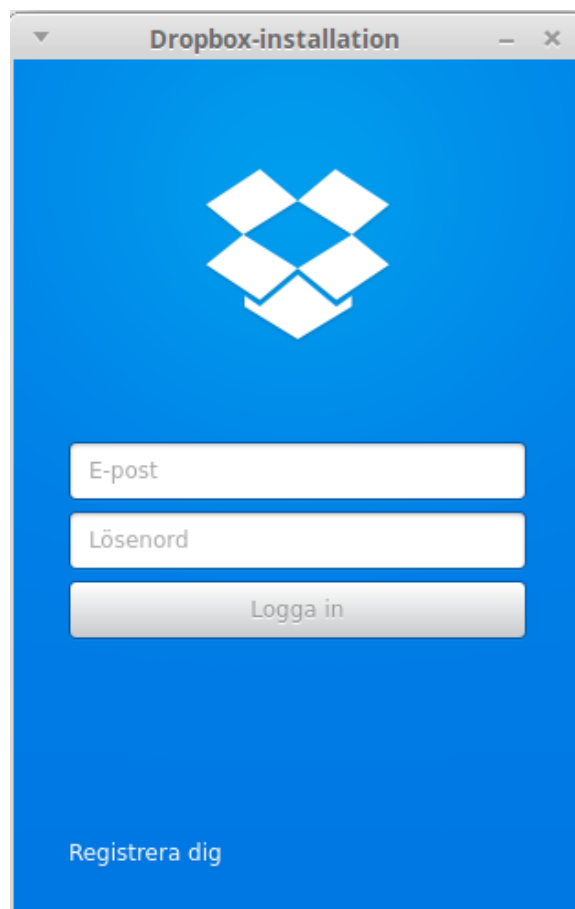
- Face clic dextere al icone del programma e selige Proprietates
- Clicca sur icone sur le linguetta Singule
- In le plica pixmaps marca le icone audacity32.xpm e selige Aperir
- Claude le Proprietates

On ha naturalmente scribite libros integre re como usar Audacity, assi nos es contente de constatar solmente que illo es un optime programma pro registrar e rediger musica.

Dropbox

Dropbox es un servicio popular usate pro salvar files in un servitor in Internet. Ab iste servitor omnes pote pois attinger files pro lor computadores, tabletas e telephonos connexe con le servicio. Quando per exemplo on actualisa un documento in le plica Dropbox in le computator, iste documento es automaticamente actualisate in tote le unitates connexe. Proque isto deberea functionar, necessita un assi appellate programma cliente de Dropbox.

Lancea le Gestor del software e installa le pacchetto *Nemo-dropbox*. Tu habera un nove selection, Dropbox, sub le section Internet in le menu. Per le selection del menu tu lancea pois le installation del mesme cliente software. Confirmar per OK. Quando le installation es finite pare un fenestra ubi tu pote obtener un conto de dropbox o connecter te si tu jam ha uno:

Post le installation tu deberea verificar si tu pote haber un menu: Aperir le plica de Dropbox quando tu clicca al icone Dropbox in le quadro. Si non, aperi le menu commun e selige: Preferences, General, e mitte *Activar le supporto pro le indicadores* a disactivate (non I). Disconnecte te. Quando tu accede de novo, parera le menu.

Il pote a vice anque accider que le icone de Dropbox dispare ab le quadro. Isto ha in veritate nulle significato pois que le programma functiona ancora, ma si tu desira haber le icone in iste loco, aperi un fenestra de terminal e scribe:

```
dropbox stop
```

```
dropbox start
```

Pois il habera ancora le icone.

Spotify

Le servicio de musica Spotify es un pouco special – illo pote usar un proprie cliente software pro Linux o fluer in le lector musical Clementine (que on pote installar via Gestor del software).

Pro installar le cliente software tu debe simplemente lancear le Gestor del software e installar le pacchetto *Spotify*. Quando le installation es complete, parera un fenestra ubi tu pote obtener un conto de Spotify o connecter te, si tu jam ha uno.

Pro facer fluer Spotify in Clementine, assi necessita que tu ha un conto Premium de Spotify e que tu accede per le login de Spotify – non per illo de Facebook. Lancea Clementine, selige Internet, face clic dextere al Spotify e selige Personalisar Spotify... Tu pote pois inserer tu datos de accesso. Le prime vice que tu te connecte con Spotify tu pote ser querite si tu desira installar le componente adjunctive necessari pro usar Spotify in Clementine.

E-legitimation

In Svedia nos ha cinque differente systema pro e-legitimation, del qual BankID es illo plus grande. On face nunc solmente publicitate pro le variante BankID mobile.

BankID mobile

Si tu ha un smartphono o un tabletta con BankID mobile tu pote lo usar pro te identificar anque quando tu usa un computator con Mint. Illo functiona pro ambo aperir un session e pro firmar un documento. Procede assi:

1. Lancea le explorator de WEB in Mint, vade con illo al pagina ubi tu desira te authenticar e selige Authentication per BankID mobile.
2. Scribe tu numero personal.
3. Lancea le application BankID in le smartphono/tabletta, scribe tu codice e selige Authenticar.
4. Post qualche secundas tu pote continuar a laborar in Mint.

Introduction al scriptorio

Como deberea parer le scriptorio del computator es in grande parte un question de gusto. In Linux on ha grande possibilitate pro modificar le apparentia e le functiones. Le plus elementari es de poter seliger qual ambiente de scriptorio on desira haber. In Linux Mint on pote seliger inter le edition ubi il ha pre-installate qualcunque de ambientes de scriptorio: Cinnamon, Mate, KDE o Xfce.

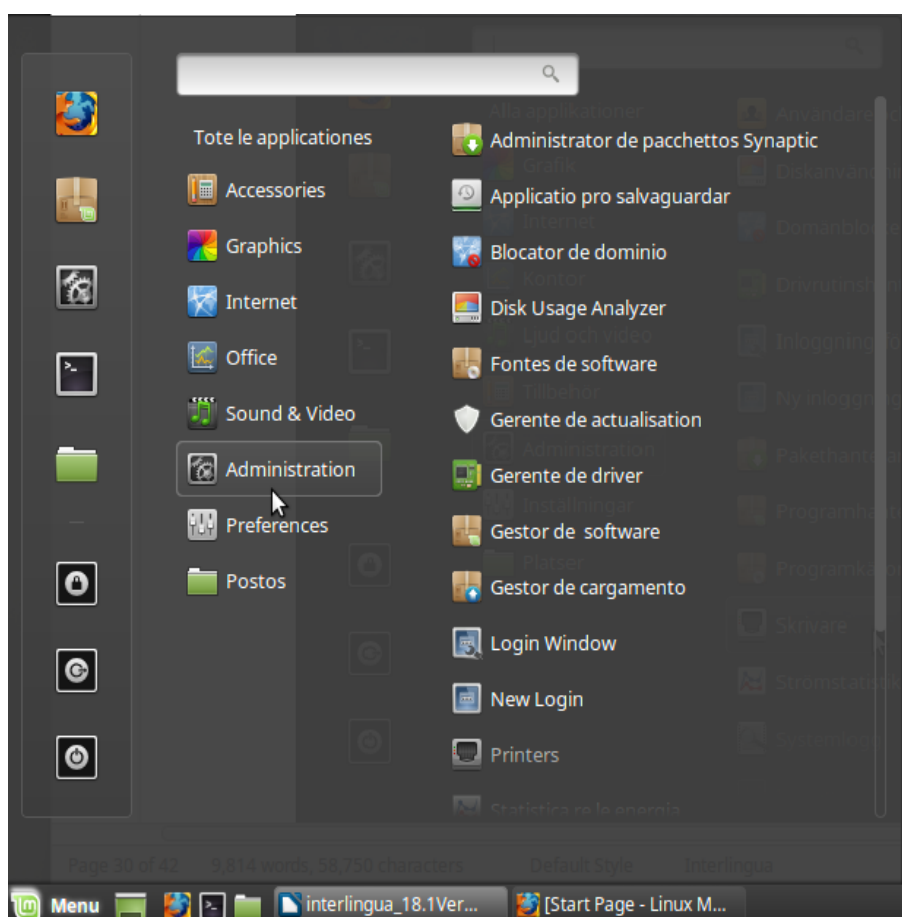
Le prime differentia que on vide inter le ambientes de scriptorio es qua le menu pare in manieras diferente, ma il ha anque qualche differentias in le programmas includite e re como facer alcun cosas. Como preparation standard, totevia. il ha sempre LibreOffice, Firefox e altere programmas que on solitamente usa.

Le melior maniera pro seliger es provar le differente editiones e vider illo que plus te place.

Cinnamon

Iste edition de Mint 18.1 usa le version 3.2. del scriptorio Cinnamon

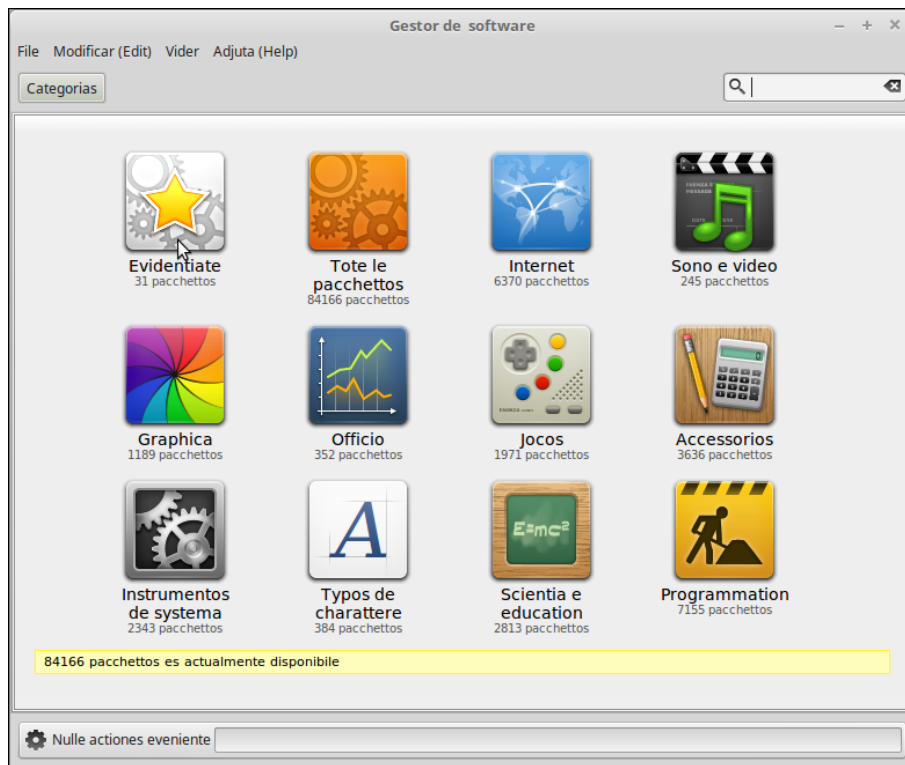
Cognoscer le menu

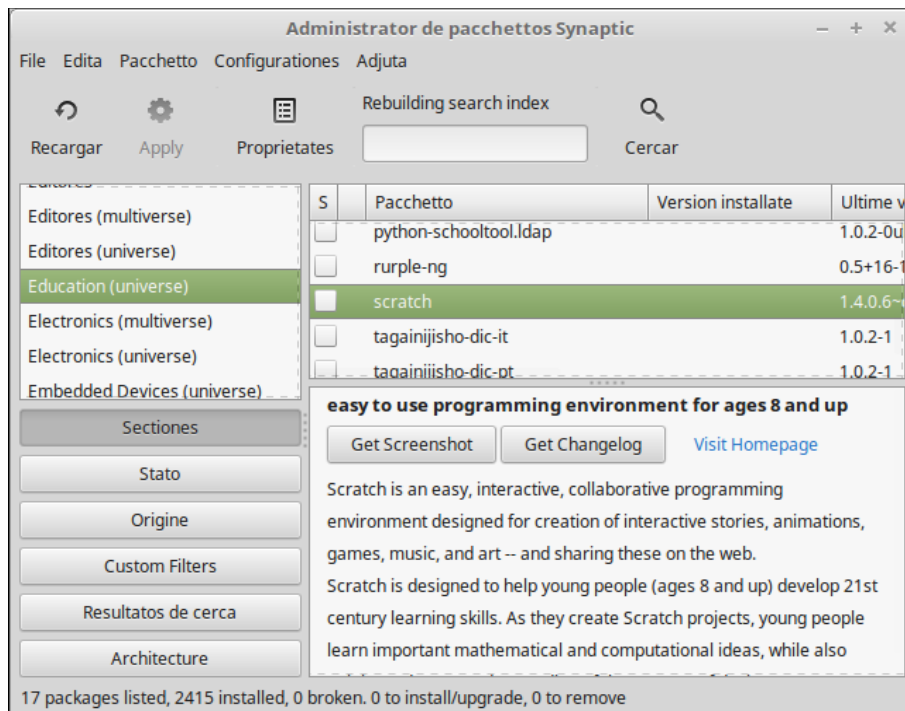
Le menu pote esser plus o minus transparente, dependente de qual thema on ha seligite. Le columna sinistre contine octo buttones predefinite: **Firefox**, **Gestor del software**, **Preferentias de systema**, **Fenestra de terminal**, **Gestor del files**, **Bloco del schermo/Cambiamento de usator**, **Disconnecter** e **Arrestar**.

In le columna medie tu elige qual es le programmas que deberea parer in le lista dextere. Il pote esser tote le programmas (applicationes) o los que il ha intra cata categoria. Ci pote tu anque eliger de visualisar locos o files usate plus recentemente.

Firefox, Fenestra del terminal e Gestor del files ha anque le buttones specific in basso in le quadro. Inter illos e le button del menu il ha “Visualisar scriptorio” que minimisa tote le fenestras e ergo es multo utile quando tu ha multe fenestras aperite al mesme tempore.

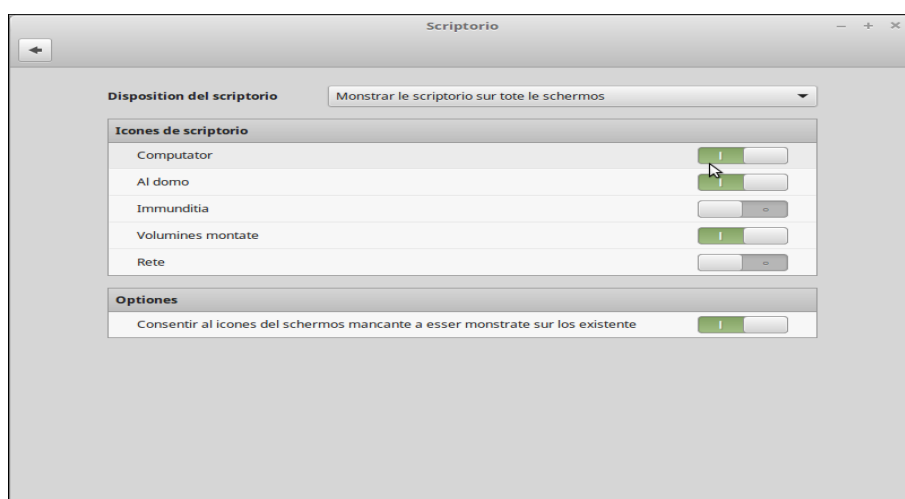
Le clave “Gestor del software” lancea le Gestor del software de Linux Mint. Usar iste application es le maniera consiliate pro installar nove software in Linux Mint. Nos dicera plus re iste function plus avante, ma lassa nos antea reguardar a un altere maniera pro installar programmas.

Le Administrador de paquetes de Mint pote anche ser usate pro installar software. Illo se appella Synaptic e tu lo trova sub le elemento de menu: Administration. Le proposito de Synaptic es de gerer le paquetes software que es installate in le computator e los que il ha disponibile in le repositorios, ma le programma pote anche ser usate pro trovar e installar per exemplo driver que il non ha in le repositorios comun. Si illo que il ha con ille paquete non dice vos particularmente multo justo nunc, vos non preoccupa – plus avanti nos dicera plus re como illos functiona.

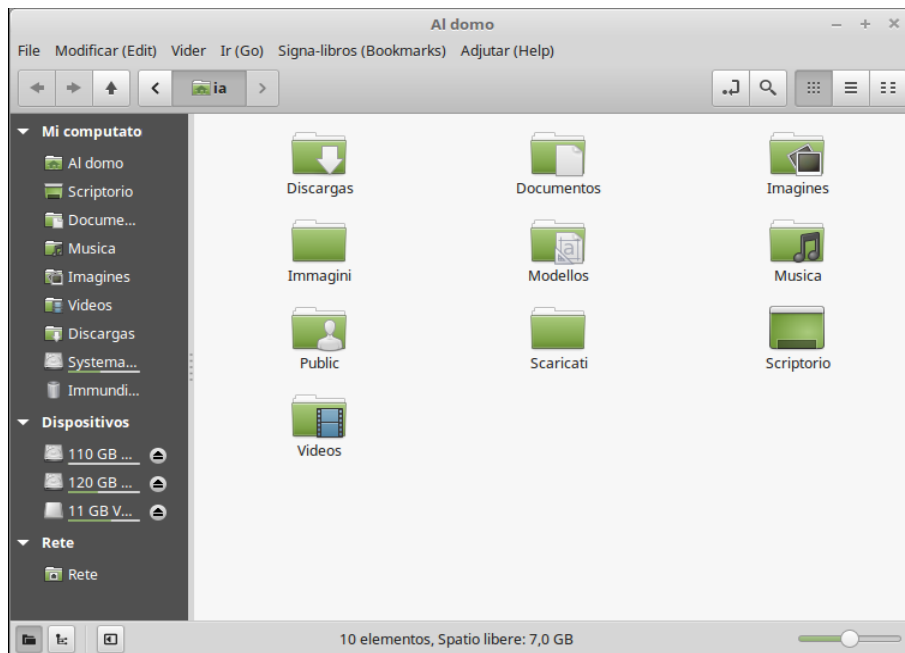
Icones standard

Per le selection de Scriptorio on pote facilmente specificar qual icones on desira facer parer sur le scriptorio.

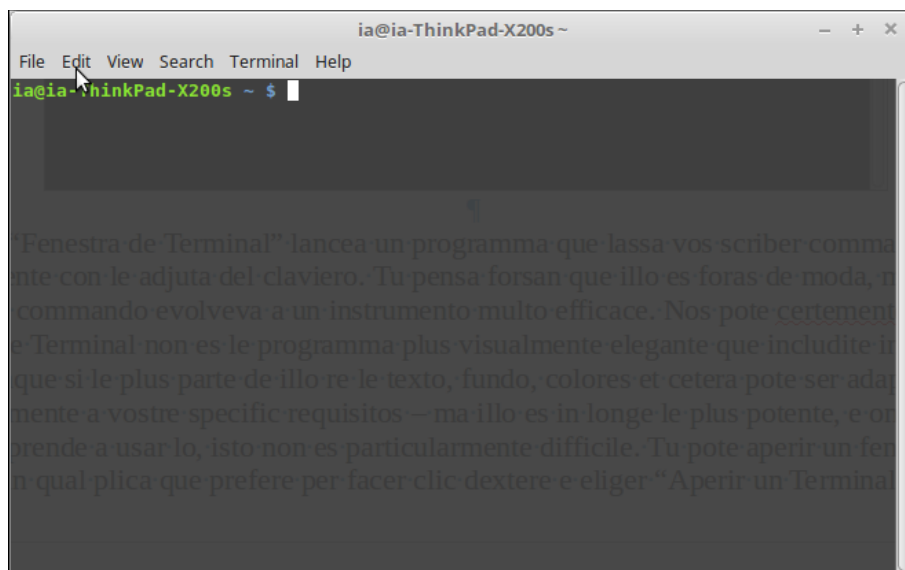

“**Computator**” es le icone que face visualisar tote le systema de files. “**Al domo**” equivale al election rapide del **Gestor del files** per le qual tu aperi tu plica personal ubi es salvate tote tu documentos e tu preparationes.

Quando tu clicca dextere sur un file, tu pote lo “Mover al immunditia” o lo “Eliminar”. Si tu elige de lo “Eliminar” iste file essera cancellate directemente, e tu pois non potera lo restaurar de ulle facile maniera. Si tu elige “Mover al immunditia” allora le file movera al plica “Immunditia”. Ex illac tu ha le possibilitate de restituer le files, los traher e deponer in qualcunque altere loco, eliminar permanentemente un o plus files, o eliger “Vacuar le immunditia” si tu desira eliminar tote le objectos ab le immunditia.

Le clave “Fenestra de Terminal” lancea un programma que lassa vos scriber commandos directemente con le adjuta del claviero. Tu pensa forsan que illo es foras de moda, ma in Linux le riga de commando evolveva a un instrumento multo efficace. Nos pote esser de accordo que Terminal non es le programma plus visualmente elegante includite in Linux Mint – anque si le plus parte de illo re le texto, fundo, colores et cetera pote ser adaptate completamente a vostre specific requisitos – ma illo es in longe le plus potente, e on un vice que tu apprende a usar lo, isto non es particularmente difficile. Tu pote aperir un fenestra de terminal in ulle plica que tu prefere, per cliccar dextere sur ille plica e eliger “Aperir un Terminal”.

Tu non necessitava usar sovente ulle fenestra de terminal, ma lo facera ancora, justo proque pro qualche labores illos es rapide, plus exacte, plus versatile e realmente plus facile a usar del interfacie graphic equivalente.

Le clave “Blocar le schermo” lancea le salva schermo e protege con contrasigno tu session. Il ha anque un via breve de claviero a illo: CTRL+ALT+L.

Le clave “Clauder le session” lancea un fenestra de dialogo que te consenti de disconnecter te o de cambiar usator.

Le clave “Quitar” lancea un fenestra de dialogo ubi i.a. tu pote eliger:

- “Suspend” – salva tu session in le memoria de labor. Le computator va pois in le modalitate somno, usque tu pulsa sur un qualunque clave.
- “Hibernate” - salva tu session in le disco (non tote le computatores supporta lo e pote ser necessari lo configurar il le BIOS). Le computator va pois in le modalitate hibernation e al re-boot reaperi tu session.
- “Restart” – re-lancea le computator.
- “Shut Down” – arresta le computator.

Le menu “Applicationes”

Le disco de installation de Linux Mint es comprimate e contine circa 3 GB de datos. Le programmas que es installate automaticamente quando tu installa Linux Mint, parte de los ci appellate *Selection de software ordinari*.

Pois que un de propositos de Linux Mint es illo que deberea esser facile a usar e que toto “debera funcionar simplemente”, directemente post le installation, plure programmas es installate ab initio, proque tu directemente poterea iniciar con le plus commun e importante activitates.

Le menu contine tres columnas: toccos, categorias e le programmas que il ha in cata categoria. Le prime categoria es “Tote le applicationes”, e como tu jam intueva, isto contine un lista con tote le programmas installate in tu systema.

Le cinque categorias sequente te da accesso al major parte del programmas que tu necessita in tu uso quotidian del computator. Quando tu installa un nove programma, illo pote ser super altere categorias.

Sub “Graphics” tu trova, inter los altere:

Nomine	Description
Gimp	Un programma pro modificar, converter e crear imagines. On lo appella solitamente le equivalente de Photoshop in Linux.
Cargamento de imagines	Un programma pro scander imagines e documentos.
Pix	Un programma pro visualisar/gerer tu imagines.

Sub “Internet” tu trova:

Nomine	Description
Thunderbird	Programma popular de posta electronic.
Firefox	Popular explorator de WEB.
HexChat	Un programma pro chattar. Se connecte automaticamente con le canal IRC de Linux Mint quando on lo lancea.
Pidgin	Un application de “Messages per Internet”- (compatibile con: AIM, Bonjour, Gadu-Gadu, Google-Talk, GroupWise, ICQ, IRC, MSN, MySpaceIM, QQ, SIMPLE, Sametime, XMPP, Yahoo e Zephyr).
Transmission	Un cliente de Torrent.

Sub “Officio” tu trova:

Nomine	Description
LibreOffice Base	Programma de base de datos (alternative a Microsoft Access).
LibreOffice Calc	Programma de folio de labor (alternative a Microsoft Excel).
LibreOffice Draw	Programma pro designar
LibreOffice Impress	Un programma pro crear presentationes (alternative a Microsoft Powerpoint).
LibreOffice Math	Crear e modificar formulas e equationes.
LibreOffice Writer	Processor de parolas (alternative a Microsoft Word).

Sub “Sound & Video” tu trova, inter los altere:

Nomine	Description
Brasero	Un programma de registration de CD/DVD. Brasero pote anque facer Audio-CD ex files multimedial.
Reproductor multimedial VLC	Un reproductor video, note pro poter reproducer le major parte del files video que il ha sur Internet.
Rhythmbox	Un reproductor musical, pro ascoltar le radio in Internet, le fluxo de musica ab Internet e ascoltar tu collection de files (alternativa a iTunes). Rhythmbox gere anque fluxos podcast, lectores portabile e pote rippar CD.

Sub “Accessories” tu trova, i.a. :

Nomine	Description
Calcalatrice	Un mini calcalatrice.
Screenshot	Vermente un bon programma pro prender instantaneas de schermo. Tu pote prender un photo del schermo integre, del fenestra actual o de un area que tu mesme ha eligite. Il ha anque un par de commandos rapide: le clave “Print Scrn” prende un photo del schermo integre e ALT+”Print

	Scrn” prende un photo del actual fenestra.
Character Map	Un instrumento a pro copiar e collar facile characteres special (per exemplo symbolos que il non ha sur le claviero).
Editor de texto	Un redactor de texto (alternative a Microsoft Wordpad).
Tomboy notas	Un programma pro prender notas.
Scriptor de imagines USB	Un instrumento pro scribe imagines sur dispositivos de memoria USB.

”Administration” e “Preferences”, da vos le possibilitate de gerer e configurar Linux Mint. “Postos” forni un maniera alternative pro aperir tu plicas plus commun.

Le boxa “Cercar”

Si tu non memora ubi in le menu il ha un programma specific, o tu desira lancear lo plus rapidamente, tu pote usar iste function de ricerca de Mint. Tu lancea lo per cliccar sur le clave Menu in le in basso al sinistra del schermo e initia a scribe le nomine del programma o un description del programma que tu sta a cercar.

Quando tu scribe, simplemente le programma que concorda tu ricerca parera in le column dextere.

Defini tu favorite applicationes

Tu usara alicun programma plus sovente de altere. Tu pote allora salvar tu programmas favorite assi que tu potera attinger los rapidamente.

Clicca dextere al qualcunque programma in le menu e selige “Adder in los favorite”. Le programma dunque es addite in le lista in le menu al sinistra. Tu pote facilmente rediger le lista per traher le programma al loco desirate.

Defini tu proprie vias breve

Si tu non desira haber programma in le special menu favorite tu pote eliger in vice de los tener al scriptorio o in le quadro e a iste maniera haber rapide accesso a illos.

Cambia le aspecto del menu

Tu pote personalisar le menu in multe maneras. Face clic dextere al button del menu e selige Configurar...

Lancear applicationes automaticamente al comenciamento

Tu pote eliger le programma sub Preferentias de systema, Programmas initial, Adder. Le programma pois partira automaticamente cata vice que tu accede al systema. Tu pote de novo eliminar un programma per marcar lo sub Programmas initial e eliger Eliminar.

Le gestion del pachettos in Linux Mint

Si es le prime vice que tu ha installava Linux, allora tu probabilmente non conosceva le termino “pacchetto”. Ci nos dara un explication plus detaliata del termino e describera le avantages de organiser le programmas a ille maniera.

Nostre scopo es que tote le programmas deberea poter ser installate al maniera plus simple possibile: le driver que es justo necessari pro tu computator deberea ser installate automaticamente e toto deberea functionar immediatamente sin ulle problema. Tu deberea poter facer lo que tu desira sin besonio de cercar software ab tertie partes. Tu ha certamente notate que Mint jam ab initio ha un pacchetto de officio complete, con programmas processor de parolas, folios de labor, presentationes graphic e multo altere ancora. Il ha anque programmas vermente bon pro e-posta, tractamento de imagines, registration de DVD, reproduction de video e musica... Si alco altere te necessita, te suffice lancear le Gestor del software pro trovar altere decenas de milles de programmas. *Toto es completamente legal e completamente gratis.*

Le idea de poter descargar programmas ex le repositorios del pachettos rende toto plus simple e secur. Alicun del avantages es:

- Le programmas ha essite testate pro functionar in Linux Mint.
- Illos ha essite anque testate pro functionar insimul con le altere programmas que tu usa.
- Illos proveni ab un fonte secur, que non contine ulle virus o altere enoio.
- Rende plus facile tener tracia de **ubi** e **como** toto es installate, que es un avantage technic importante. Si tu per exemplo desira remover un programma, il ha multo minus riscos de lassar fragmentos in forma de file de configuration, voces de registro e simile, que non pote esser levate sin un massa de labor extra.
- On evita le problema que le disveloppatores del software non pote saper qual libreria tu jam ha disponibile in tu systema. Sin le gestion del pachettos le unic maniera pro illes de poter garantir que lor programma pote vermente fluir in tu computator, es de installar **tote** le librerias que necessita – anque si ulle altere programma jam los ha installate. Le pachettos usate in Mint contine informationes re tote le assi appellate *dependencias* e pote ergo gerer los automaticamente.
- Pois que tote le actualisationes es facite in maniera uniforme assi tu programma pote ser actualisate **sin** necessitate que cata programma, o tu mesme, cerca pro le nove versiones.
- Le gestion del pachettos in Linux Mint es un standard ben stabilite. Il esseva usate pro gerer programmas in un maniera efficace e secur desde le initio del annos 1990.

Plus de detalios...

Naturalmente proque un programma deberea esser, il necesse que un o unes lo scribe. Sovente es un gruppo de disveloppatores que labora in un organisation o in un compania, ma non sempre il necessita que sia assi. Le strata inter le disveloppatores e le usatores es describite a vices como un fluvio: le disveloppatores de software es “in le alto del fluvio” e le usatores “in basso”. Inter illos pote per exemplo esser le administratores de systema e simile.

Le major parte del programmas que tu usara in Linux Mint es software publicate como assi appellate **open source**. Illo functiona assi: quando le disveloppatores ha facite un programma,

o un actualisation de un programma que illes ha facite precedentemente, illes publica le codice fonte del programma. Illo consiste in veritate de texto completamente regular, in un special formato, ubi on describe exactemente cosa le computator deberea facer. Le disveloppatores produce anque un documentation ubi illes describe le programma, le instrumentos que ha usate pro lo crear, e qual libreria es necessari proque illo deberea functionar. Il ha, desde longe tempore, un standard pro como isto debe ser facite.

Ille que publica le codice fonte con su programma es assi disponite pro lo facer revider a omnes. Si qualcunque trova un error o desira proponer altere ameliorationes in le programma, ille es benvenite pro continger le disveloppatores.

Le companias que produce software a vender, non publica naturalmente plus de instructiones. Anque le companias que dona via programmas pote desirar de proteger le codice disveloppate. Exemplo a isto es le productores de hardware como nVidia e ATI, le cuje driver il ha pro Linux, o note e fide productores de software como Adobe.

Quando le codice fonte de un programma es publicate, allora fluera a basso al personas que ha le carga de crear un pacchetto complete que pote ser installate. Iste personas pote laborar voluntari o esser dependente pro tractar iste carga. Illes usa un special programma pro compilar le fonte, que in vice genera le codice con le instructiones que le processor del computator pote gerer, e liga iste codice con le libreria de datos, assi on pote haber un programma complete. Programma es probate pro vider lo functionar como illo deberea e pois confectionate in un pacchetto de installation. Le typo de file es *deb* pro le pacchettos que es destinate a Linux Mint.

Le pacchetto contine toto lo que es necessari pro installar (e remover) le programma. Totevia solitamente illo non contine ulle libreria pois que istos es installate per lor specific pacchetto e pote esser compartite per altere programmas. Tal librerias ergo se appella librerias *compartite*. Cata pacchetto contine informationes detaliate re de qual altere pacchetto illo es dependente. Assi istos pote ser discargate e installate automaticamente, si illos non es jam in le computator.

Quando un pacchetto es complete, illo es locate in le repositorio de Mint ex ubi illo pois pote ser recuperate per le computadores del usator. Pro garantir securitate iste repositorio usa un certificato que le Gestor de pacchettos de Mint controla ante cata discargamento. Cata pacchetto es signate con un clave GPG que es anque controlate. In fin le Gestor de pacchettos controla le signatura del pacchetto al mesme maniera que tu ha facite con le imagine ISO al pagina 9. Le pacchettos software que include es installate pois.

Post un certe tempore le disveloppatores completa un nove version. Isto es tractate al mesme maniera e locate in le repositorio ubi lo pote trovar le Gestor de pacchettos del computadores del usatores. Le Gestor de pacchettos controla le pacchetto e lo installa si illo ha un numero de version superior de illo que es jam installate. Si ulle dependentias ha cambiate, le pacchettos relative es actualisate anque.

Multe de nos ha qualque vice installate un driver errate pro un particular componente hardware o discoperite que le productor ha levate justo nostre function favorite ab le plus recente version del programma. Anque simile problemas pote ser resolvite per le Gestor del pacchettos. Pois que tote le datos re le dependentias es salvate, on pote assi remover le pacchettos sin influentia al resto del systema. On pote anque retornar a un version precedente o excluder qualque programma ab le processo de actualisation.

Conclusion

Il ha multo plus ad apprender super Linux Mint e super Linux in general. Iste guida es simplemente un breve description del nove systema operative. Illo totevia deberea dar te le cognoscentia elementari pro iniciar a usar le ambiente de scriptorio que tu ha eligite.

Statue tu mesme como tu desira continuar. Il ha sempre alco de nove a apprender e il ha sempre multes que es felice de adjutar te.

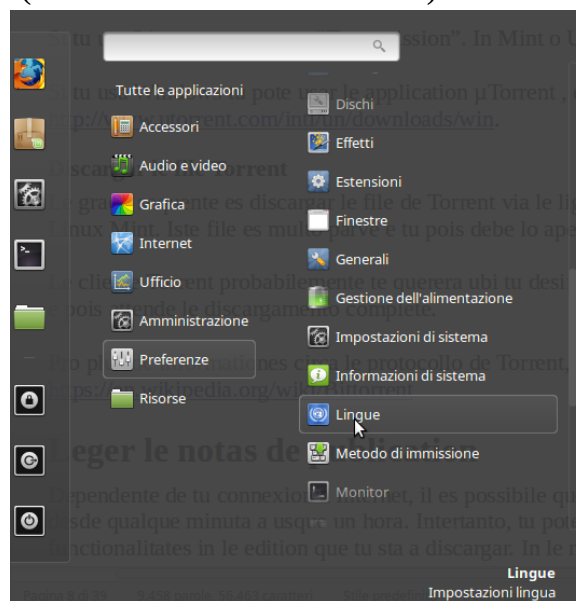
Que tu ha avantage e gaudio de Linux e gratias ancora pro haber eligite Linux Mint.

ANNEXE 1 – Modification del lingua de systema.

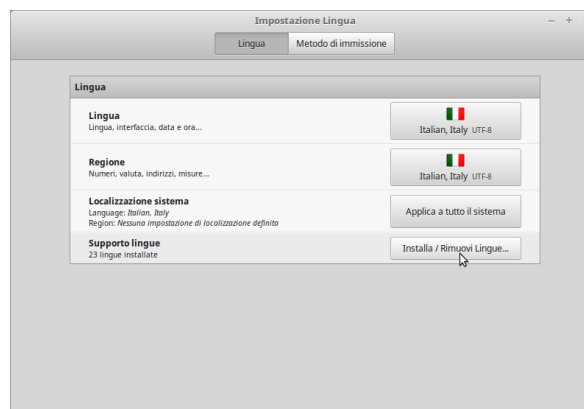
Preparation a usar Interlingua

Pois que ancora Interlingua, como anque altere linguas, non es in le lista del optiones initial de installation de Linux, il esseva necessari facer le installation initial con un altere lingua, in iste exemplo nos usava le lingua italian, ma nunc es arrivate le momento de installar Interlingua sur tu systema.

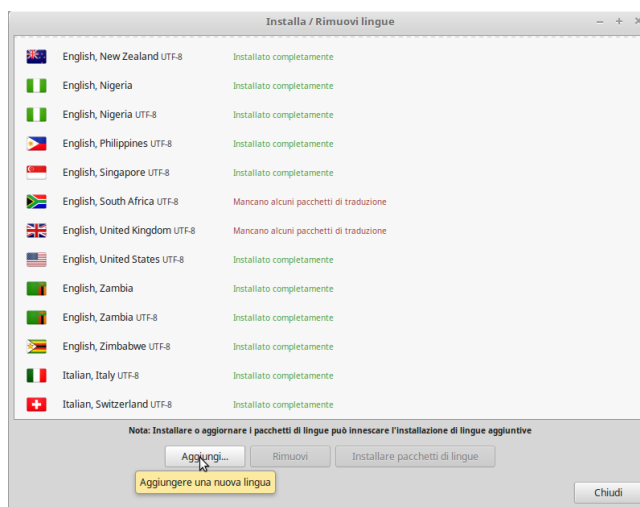
Per: Menu, Preferenze, Lingue (nota le menu ancora in italiano):

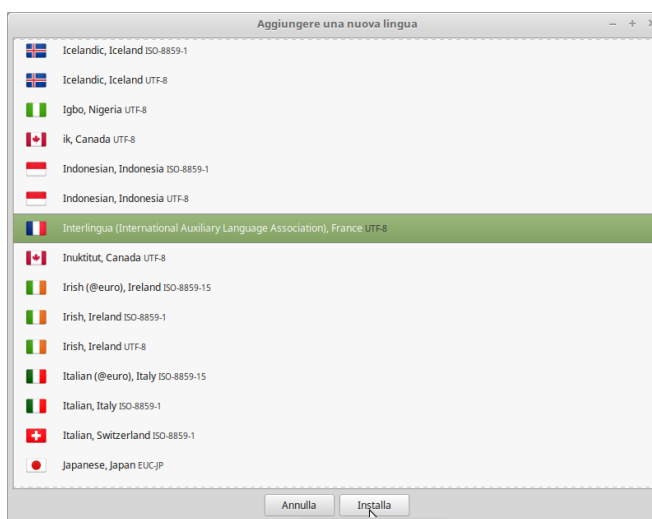
passa a installar Interlingua:

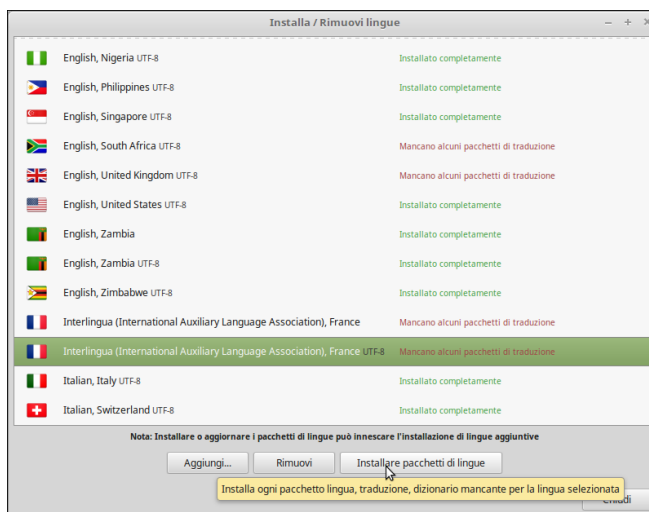
Adde al linguas disponibile ...

interlingua ex le lista:

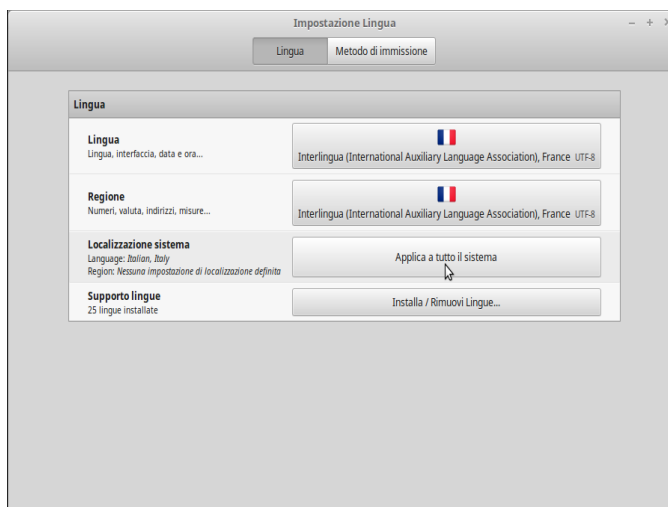

Installa anque le pacchettos mancante:

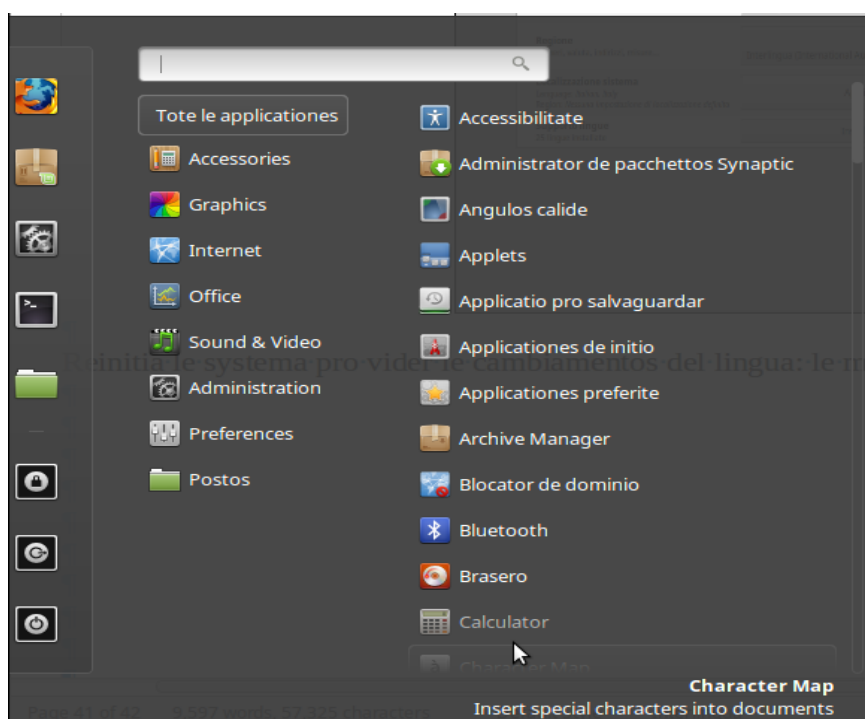

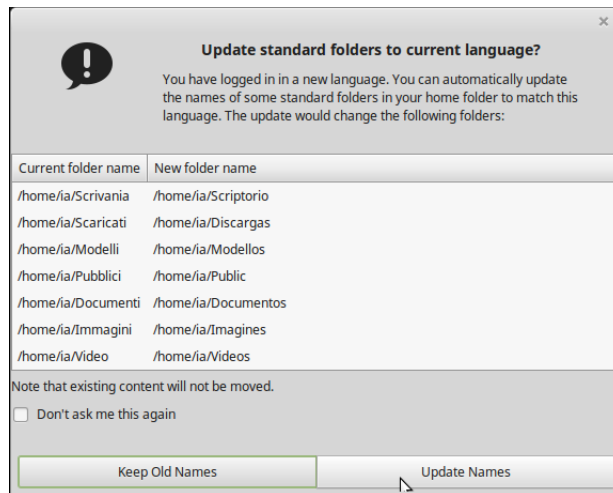
Quando es finite le installation del pachettos de interlingua tu potera seliger iste lingua e lo applicar a tote tu systema:

Reinitia le systema pro vider le cambiamenti del lingua: le menu base (categorias) es regredite al angese, sed ubi ha jam le traducciones in interlingua, on pote vider los actualisate.

Le systema propone de modificar a interlingua le nomine de su **plicas standard**:

Desde iste momento tu systema cerca de presentar in interlingua tote le applicationes jam localisate in iste lingua, secundo le reglas de Linux.

Si tu usara sovente interlingua, pote esser anque utile adder le controllo orthographic a LibreOffice:

<http://extensions.openoffice.org/en/project/interlingua-dictionary-orthographic-e-regulas-de-division-de-parolas>

E a Mozilla Firefox:

https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/corrector_orthographic/?src=userprofile

Localisationes in interlingua

Il ha jam plure applicationes Open Source localisate in interlingua, que on pote usar per le repositorios de Linux Mint. Le applicationes e pachettos plus usate de Ubuntu como Gedit, Gparted, le navigator Midori e multe altere es jam localisate in interlingua e disponibile in le repositorios de Linux Mint. Altere applicationes continua a ser localisate quotidianmente. Le usatores es benvenite pro provar e profitar del potente potentialitates de servicio de iste lingua planate sed natural e vive, que labora in forte synergia con Internet e le potentialitates de servicio del software Open Source.

Si on ha necessitate de traducer on pote installar per le repositorios de Linux Mint **OmegaT** jam localisate in Interlingua:

